

Årsredovisning 2023

Styrelsen för Sveriges kommuner och Regioner

2023 har varit ett betydelsefullt år för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vi har fått en ny inriktning med en vision som verkligen spänner bågen: Världens mest innovativa och omtänksamma välfärd! Det här är en vision som pekar ut en tydlig riktning: Vår välfärd, som redan idag på många sätt håller absolut högsta klass, ska bli ännu bättre! Det händer så klart inte av sig själv utan det kommer krävas mycket av alla delar i välfärden, men så klart också av oss på SKR. Vi kommer behöva ha ännu mer av medlemmarnas fokus, ännu mer av verkstad och ännu mer mod och förmåga att göra saker på helt nya sätt.

Under året som gick hade jag förmånen att träffa medlemmar i alla delar av landet. Jag besökte såväl kommuner som regioner och överallt var känslan densamma: Det finns så mycket kraft och kompetens hos våra medlemmar! De har många utmaningar - men de ser också många möjligheter. Den nyckel till framgång som många lyfter handlar om tillsammanskapet. Här har SKR en viktig roll. Vi behöver vara en katalysator när det gäller att skapa riktigt bra förutsättningar för samverkan och utveckling av konkreta, gemensamma lösningar. Under året har detta manifesterats på ett flertal sätt. Några av många exempel handlar om välfärdens digitalisering, uppbyggnaden av det civila försvaret och det gemensamma arbetet med att minska regionernas kostnader för hyrpersonal.

2023 har också varit ett år som präglats av ett tufft ekonomiskt läge för många av våra medlemmar. Det har till och med talats om den värsta ekonomiska tiden sedan 1990-talet. I sådana tider är det extra viktigt med en aktiv medlemsorganisation och det är något som SKR verkligen har varit! Vi har på olika sätt arbetat för en hållbar finansiering och aktivt verkat för att staten ska skjuta till pengar, men också för att vi i sektorn själva också utvecklar metoder, modeller och arbetssätt som effektiviserar.

Flera av våra medlemmar har under året även hanterat andra utmaningar, exempelvis torka, översvämningar, jordskred, gängrelaterat våld, desinformationskampanjer och IT-attacker. Riktigt tuffa utmaningar som verkligen sätter en organisation på tuffa prov. Kloka förtroendevalda, kompetenta kommun- och regionledningar och många engagerade medarbetare har i alla dessa tillfällen visat varför den svenska välfärden håller en så hög nivå. Det kommer alltid att finnas svåra och komplexa frågor, alltid oväntade händelser – men det är människorna som gör skillnaden. SKR vill vara en organisation hela tiden utvecklas och som hela tiden finns nära våra medlemmar. Det har vi varit under 2023 och det kommer vi att vara framåt. Det är bara så som vi kan förverkliga vår vision. Det är så vi skapar världens mest innovativa och omtänksamma välfärd! Tillsammans.

När vi nu lägger 2023 till handlingarna kan vi konstatera att konflikterna i Ukraina och i Gaza alltjämt fortsätter. Det påminner oss om vikten av vår solidaritet och vårt bidrag till en bättre värld.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till förbundets alla medarbetare och till alla förtroendevalda. Utan er, inget SKR!

Palle Lundberg
VD

Innehåll

Sammanfattning	5
Verksamhetsberättelse	6
Årsredovisning och koncernredovisning	15
Förvaltningsberättelse	15
Koncernens resultaträkning	23
Koncernens balansräkning.....	24
Koncernens kassaflödesanalys.....	27
Moderföreningens resultaträkning.....	28
Moderföreningens balansräkning.....	29
Moderföreningens kassaflödesanalys.....	32
Noter.....	33
Revisionsberättelse	66
Hållbarhetsrapport	70

Sammanfattning

Årsredovisningen består av verksamhetsberättelse, årsredovisning och hållbarhetsrapport för 2023.

Fokus för året har varit det utmanande ekonomiska läget, eskalerande våld kopplat till gängkriminalitet, utbyggnaden av civil beredskap och kompetensförsörjningen samt svinpest. Arbetet med verksamhetsplanen 2023 har överlag gått enligt plan. 24 av 30 delmål visar positiva resultat.

Förbundets resultat uppgick 2023 till 1 mkr. Rörelseresultatet är väsentligt lägre jämfört mot tidigare år vilket främst beror på ökade pensionskostnader och lägre gottgörelse från pensionsstiftelsen, högre lokalkostnader samt kostnader förenat med SKR:s kongress. Det lägre rörelseresultatet i förbundet är också den stora orsaken till det lägre resultatet i den samlade koncernen.

SKR:s hållbarhetsarbete 2023 visar exempel på energieffektivisering i fastigheter, hållbara kapitalplaceringar, miljövänliga resepolicyer och klimatkompensation. Social hållbarhet betonas genom jämställdhet, respekt för mänskliga rättigheter och arbete mot korruption, med ett kontinuerligt fokus på att förbättra arbetsförhållanden och etiska riktlinjer i upphandling och projektverksamhet.

Verksamhetsberättelse

Kriget i Ukraina fortsatte på sitt andra år och ett krig mellan Israel och Gaza inleddes. Det har lett till ett försämrat säkerhetsläge för Sverige med behov av att bygga upp försvaret och den civila beredskapen. Ökade priser har lett till hög inflation och ett utmanande ekonomiskt läge för Sverige och våra medlemmar. Ett fortsatt fokus har varit kompetensförsörjningsutmaningen. Det eskalerande våldet med koppling till gängkriminalitet har påverkat det svenska samhället och SKR:s medlemmar. Ett gemensamt arbete mot gängvåldet och samarbete med regeringen har varit i fokus för att hitta verktyg och lösningar. Under hösten har svinpest bekräftats i Sverige och SKR har arbetat med stöd till medlemmarna och för att de berörda kommunerna och regionerna ska få ekonomiskt stöd.

En ny mandatperiod inleddes på SKR och en ny styrelse valdes på valkongressen i mars. Kongressen beslutade i november om en ny vision och en ny inriktning för 2024-2027. Styrelsen har inrättat en ny beredning för kompetensförsörjning, samt två tillfälliga programberedningar, en för trygghet och en för civil beredskap och totalförsvaret.

Uppföljningen har sin utgångspunkt i verksamhetsplanen för 2023. Arbetet med verksamhetsplanen 2023 har överlag gått enligt plan. 24 av 30 delmål visar positiva resultat.

Åtta av elva delmål under målet Vital demokrati och effektiv styrning visar positiva resultat. För delmål 1.4 har den aviserade översynen av överenskommelser med regeringskansliet inte kommit till stånd. För delmål 1.5 har den statliga utredningen om förtroendevaldas legala trygghet inte tillsatts 2023. För delmål 1.8 har regeringen inte formaliserat samråden.

12 av 15 delmål under målet Hållbar välfärd och effektiv styrning visar positiva resultat. För delmål 2.3 ingår Arbetsförmedlingen inte i finansiella överenskommelser om arbetsmarknadsinsatser vilket leder till sämre förutsättningar för kommunernas arbetsmarknadsinsatser. För delmål 2.7 har utredningen om verksamhetsplatsförlagd utbildning förlängts vilket påverkar ökad tillgång till verksamhetsförlagd utbildning. För delmål 2.12 har regeringen inte beslutat om ökad finansiering för uppbyggnaden av det civila försvaret.

Samtliga fyra delmål under målet *Attraktiv arbetsgivare och engagerade medarbetare* visar positiva resultat.

Resultat kan redovisas

! Avvikelse

Vital demokrati och effektiv styrning

Status	Delmål	Kommentar
✓	1.1 SKR har bidragit till förstärkt lokal demokrati genom att lyfta självstyrelsens fördelar.	SKR har bidragit till förstärkt lokal demokrati genom att utifrån dialog med medlemmarna arbetat fram flera förslag till utredningen <i>Försöksverksamhet utan författningsändring i den kommunala sektorn</i> (SOU 2022:59). Försöksverksamhetskommittén överlämnade sitt betänkande till regeringen i december. Kommittén föreslår att en kommitté inrättas för försöksverksamhet samt att flera försök som SKR har tagit fram genomförs. SKR har samarbetat med Kommunperspektivutredningen och anordnat flera möten för utredningen med medlemmar. Utredningen lämnar sitt betänkande i januari 2024.
✓	1.2 SKR har bidragit till direktivet för och den kommande utredningen om helt eller delvis statligt huvudmannaskap av vården speglar SKR:s perspektiv om en sektorsanpassad och ändamålsenlig styrning.	SKR har bidragit till direktivet utredningen <i>Ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården</i> (Dir 2023:73). SKR:s skrivelse har beaktats i direktiven, bland annat ska kommittén analysera förslagets konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, möjligheterna till anpassning utifrån lokala behov och förutsättningar samt möjligheterna till ansvarsutkrävande, demokratiskt inflytande och kontroll. Kommittén ska också analysera resursfördelnings- och finansieringsmodell, fastigheter och vårdinfrastruktur, arbetsgivaransvaret för hälso- och sjukvårdspersonal och möjligheterna till samverkan med den kommunala hälso- och sjukvården.
✓	1.3 SKR har övertygat regering och riksdag om att en större del av statsbidragen ska vara generella, de riktade statsbidragen är färre och att statsbidragen värdesäkras.	Regeringen har börjat arbeta med att en större del av statsbidragen ska vara generella och de riktade ska vara färre och värdesäkras i linje med SKR:s medskick. Allt fler röster har höjts för att på ett eller annat sätt värdesäkra statsbidragen till kommuner och regioner, bland annat i <i>Långtidsutredningen 2023</i> (SOU 2023:85). I slutbetänkandet från <i>Försöksverksamhetskommittén</i> (SOU 2023:94) föreslås även att 14 små kommuner under en försöksperiod får ett generellt statsbidrag som ersätter ett antal riktade statsbidrag.
!	1.4 SKR har tillsammans med medlemmarna formulerat långsiktiga mål gällande verksamhetens utveckling och drivit fram överenskommelser mellan SKR och regeringen som är fleråriga, strategiska och minskar den administrativa belastningen.	SKR har inte fått till stånd en gemensam process med Regeringskansliet kring den aviserade översynen av överenskommelserna. Höstens förhandlingar om överenskommelser för 2024 resulterade dock i stor förutsägbarhet och generella prestationskrav gällande medlen för tillgänglighet. Därtill har en stor del av överenskommelsemedlen övergått i sektorsbidrag. I övrigt har inga större förändringar gjorts i överenskommelserna, förutom lättnader i vissa återrapporteringskrav.

Status	Delmål	Kommentar
!	1.5 SKR har påverkat regeringen så att en statlig utredning om förtroendevaldas legala trygghet har tillsatts med syfte att leda till lagstiftning inom området som bidrar till förbättrade förutsättningar för förtroendevalda att verka i sitt uppdrag.	I maj lämnade SKR hemställan <i>om förtydligande av ansvar för förtroendevaldas trygghet och säkerhet i deras demokratiska uppdrag i kommunallagen</i> till regeringen. Departementet bereder hemställan.
☑	1.6 SKR har bidragit till ökad kunskap och metoder för att motverka välfärdsbrott och utveckling av förebyggande arbete i samarbete med andra samhällsaktörer.	Arbetsutskottet beslutade i juni 2023 upphandling, samverkan med polisen och sekretess som prioriterat inom arbetet för att motverka välfärdsbrottslighet. I december 2023 lämnade SKR hemställan till regeringen om åtgärder mot välfärdsbrott inom hälso- och sjukvården med en rad åtgärder för att motverka välfärdsbrottslighet SKR har bidragit genom ökade kunskaper och metoder för att motverka välfärdsbrott genom att delta i olika forum, till exempel seminarium under Almedalsveckan nätverksmöten samt seminarium och workshops om rättsprocessen med bland annat Skatteverket och Upphandlingsmyndigheten för att öka förståelsen för kommuner och regioners förutsättningar. SKR har gett stöd till kommuner och regioner och samverkat med berörda myndigheter i enskilda ärenden. SKR har bistått i frågan om utbetalning av ekonomiskt bistånd kopplat till JO:s uttalande om Norrköping.
☑	1.7 SKR har stöttat medlemmarna i att stärka tryggheten för tjänstepersoner i välfärden för att motverka otillbörlig påverkan.	SKR har stöttat medlemmarna i att stärka tryggheten för tjänstepersoner bland annat genom att delta i exempel föreläsningar, konferenser, nätverksmöten och i TCO:s seminarium om otillåten påverkan i Almedalen samt genom löpande samverkan och stöttning av kommuner och regioner i olika ärenden. SKR följde upp hemställan från december 2022 med ny hemställan under sommaren 2023 där frågor som inte åtgärdas lyftes igen, särskilt inom individ- och familjeomsorgen. SKR deltar i regeringens arbete med ny handlingsplan mot korruption och otillåten påverkan som ska presenteras under 2024.
!	1.8 Samrådet mellan regeringen om välfärdens långsiktiga finansiering, styrning och rollfördelning samt om nödvändiga förändringar i lagar och statliga regelverk på nationell och EU-nivå har utvecklats och formaliserats.	SKR har framfört behov av formaliserade samråd med regeringen kring långsiktiga planeringsförutsättningar. Europarådets granskning kritiserar Sverige för att inte efterleva självstyrelsestadgan om lokalt självstyre när det gäller formaliserade samråd. Detta har ännu inte hörtsammats av regeringen. Frågan har lyfts i den pågående utredningen <i>En ändamålsenlig statlig samverkan med kommuner och regioner</i> .

Status	Delmål	Kommentar
✓	1.9 SKR har bidragit till att regioner och kommuner har bättre tillgång till och förutsättningar för att dela hälsodata i syfte att styra mot högre kvalitet och effektivitet.	SKR har medverkat i utredningen <i>Hälsodata som nationell resurs för framtidens hälso- och sjukvård</i> (Dir. 2022:41) och bidragit med kunskaper om medlemmarnas förutsättningar. SKR delar inte utredningens förslag, vilket kommer framföras i kommande remisshantering. EU-kommissionens förslag om ett europeiskt hälsodataområde är enormt omfattande. SKR driver aktiv intressebevakning och förslaget justeras kontinuerligt. En framgång är en höjd medvetenhet hos regionerna och de svenska europaparlamentariker efterfrågar kontinuerligt SKR:s medskick i förhandlingarna.
✓	1.10 Genom SKR:s arbete att tillsammans med kommuner utveckla nya arbetssätt, har kommunernas styrning och ledning stärkts inom förskola, skola och vuxenutbildning.	SKR har arbetat tillsammans med kommuner genom medlemsdialoger och workshops för att stärka styrning och ledning inom förskola, skola och vuxenutbildning bland annat genom att utveckla stödmaterial för att stärka samverkan mellan politik och förvaltning inom utbildningsområdet. SKR utvecklar ett stöd till små kommuner utifrån deras särskilda utmaningar med att driva skola och skolutveckling.
✓	1.11 SKR och medlemmarna har beslutat om en gemensam omställningsagenda för välfärdens digitala utveckling.	SKR har tillsammans med kommunerna arbetat fram ett Handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering som beslutades av SKR:s styrelse i december 2023. Handslaget pekar ut en gemensam riktning och ambition för välfärdens digitala utveckling. Parallellt med detta presenterades förslag på ett antal konkreta initiativ att gå samman kring i början av 2024.

Hållbar välfärd och utveckling i hela landet

Status	Delmål	Kommentar
!	2.1 SKR har bidragit till förbättrade förutsättningar för medlemmarna i arbetet med klimatanpassning och minskad klimatpåverkan genom att med utgångspunkt i en analys av medlemmarnas förutsättningar vässat sitt påverkansarbete och medlemsstöd.	<p>Programberedningen för hållbar omställning har i sin slutrapport framfört flera förslag för bättre förutsättningar för kommunernas arbete med minskad klimatpåverkan och klimatanpassning.</p> <p>SKR har förbättrat förutsättningarna för medlemmarna bland annat genom en studie för grön omställning, en kunskapshöjande rapport om minskad klimatpåverkan och klimatanpassning i nya stadsdelar, enkät om kommunernas arbete för minskad klimatpåverkan, seminarier om samverkan för kortare ledtider för elnätsutbyggnad samt styrning och ledning för klimat och hållbar omställning.</p> <p>SKR har för klimatanpassning drivit behovet av fler kostnadsfria planeringsunderlag samt vikten av gemensam syn från staten om klimatrelaterade risker för att tydliggöra och underlätta kommunernas klimatanpassningsarbete.</p> <p>EU:s energidirektiv är färdigförhandlade, med tuffa krav på både medlemsstater, kommuner och regioner. Några av de mest detaljerade och kostnadsdrivande kraven på renoveringar av offentligt ägda byggnader har slopats bland annat utifrån SKR:s påverkansarbete.</p>
☑	2.2 SKR har bidragit till att medlemmarna utvecklat bättre verktyg för att kunna initiera och genomföra åtgärder för klimatanpassning där det ger störst effekt.	<p>SKR har deltagit i Göteborgsregionens projekt PEHKA som har identifierat bristen på tydlighet i lagstiftning som reglerar kommunernas ansvar för, och finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Slutrapporten tydliggör komplexiteten i frågan samt kan vara ett stöd för kommunerna tills det finns tydligare lagstiftning.</p> <p>SKR har deltagit i projektet Vägledning för robust klimatanpassning som är ett webbaserat verktyg kopplat till översvämning.</p>
!	2.3 SKR har genom påverkan och stöd i utvecklingsarbete bidragit till att kommunerna har fått bättre förutsättningar att ge effektiva arbetsmarknadsinsatser.	<p>288 kommuner har ingått lokala överenskommelser med Arbetsförmedlingen om att samarbeta, både på en övergripande strategisk nivå och i praktiken. En SKR-undersökning visar att kommunerna är mer nöjda med samarbetet i år än tidigare.</p> <p>Arbetsförmedlingen kommer inte ingå i finansiella överenskommelser där kommuner får ersättning från Arbetsförmedlingen för att utföra arbetsmarknadsinsatser. Det hindrar en tydligare utveckling av kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken.</p>
☑	2.4 SKR har stöttat medlemmar att utveckla nya lösningar att säkerställa att kompetens används på rätt sätt för att möta kompetensutmaningen.	SKR har stöttat medlemmarna att utveckla nya lösningar för att möta kompetensutmaningen, genom att visa exempel på nya arbetssätt som frigör tid, tillhandahålla lösningar där medlemmarna kan nyttja SKR:s och varandras kompetens, kompetensgemenskap inom cybersäkerhet och genomfört utbildningar med Adda om innovationsledning.

Status	Delmål	Kommentar
✓	2.5 SKR har bidragit till att regeringen och myndigheter har anpassat styrningen av eftergymnasial utbildning bättre efter arbetslivets behov, vad gäller dimensionering, innehåll och kvalitet.	SKR har drivit ett riktat påverkansarbete för bättre anpassad dimensionering av de stora yrkesutbildningarna inom högre utbildning.
✓	2.6 SKR har stöttat kommunerna med språkutvecklingen på arbetsplatserna inom äldreomsorgen genom konceptet språkombud, i syfte att klara kompetensförsörjningen.	SKR har fortsatt arbetet med språkombuds-konceptet inom ramen för Vård- och omsorgscollege. Under 2023 påbörjades eller genomfördes 68 språkombudsutbildningar, en ökning från 63 under 2022. Totalt har 1070 personer deltagit. 857 chefer har genomfört lokala eller nationella utbildningar för att utveckla språkutvecklande arbetssätt och arbetsplatser. Skolverkets uppföljning visar förbättringar inom verksamheterna avseende språkutveckling. ett mer öppet och accepterande arbetsklimat, förbättrad arbetsmiljö och ökad medvetenhet om språkfrågor.
!	2.7 Kommuner och regioner har med stöd av SKR utvecklat arbetssätt att möta välfärdens kompetensförsörjningsutmaningar med särskilt fokus på ökad tillgång på arbetsplatsförlagt lärande (APL) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU).	SKR arbetar för att stödja utvecklade arbetssätt för att möta välfärdens kompetensförsörjningsutmaning inom arbetsplatsförlagt lärande (APL) bland annat genom en probleminventering. Inventeringen visar utmaningar med att koordinera APL-platser och tidsperioder samt att hitta rätt matchning mellan studerande och arbetsplatser. Det finns dock positiva exempel för att lösa dessa problem som kan användas som inspiration och stöd för arbetsgivare och utbildningsanordnare. SKR medverkar i utredningen <i>Samordnat arbete för fler platser för verksamhetsförlagd utbildning i sjuksköterskeutbildningen</i> (U 2022:07). Arbetet med att ta fram, systematisera och tillgängliggöra kunskapsunderlag, utvecklingsinitiativ och goda exempel gällande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har dock försenats då utredningens utredningstid har förlängts till 31 jan 2024.
✓	2.8 SKR har bidragit till att kommande socialtjänstlag ger bättre förutsättningar och finansiering för en förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.	SKR har påverkat utformningen av förslagen och arbetat för finansiering för att möjliggöra socialtjänstens reformering. Regeringen har aviserat omfattande satsningar till kommunerna under 2024–2028 och avsatt 8 miljarder kronor.
✓	2.9 SKR arbetat stödjande och synliggjort att fler kommuner och regioner gemensamt leder omställningen till nära vård utifrån ett mer personcentrerat arbetssätt.	I samtliga län har kommuner och regionen en gemensam målbild och färdplan för Nära vård. SKR:s metodstöd och coaching för arbete med en gemensam plan för primärvård är efterfrågat. Omställningen till Nära vård har tagit ett viktigt steg under året där allt fler nya personcentrerade arbetssätt etablerats och breddinförandet påbörjats. 7000 ledare har genomgått ledarskapsprogram för Nära vård och Nära vård-podden är idag en av Sveriges mest lyssnade poddar inom kategorin governance/att leda utveckling.

Status	Delmål	Kommentar
☑	2.10 SKR har motverkat desinformation om välfärdsuppdragen.	Utifrån kraven i SKR:s hemställan om <i>Nationell kraftsamlings för systemstärkande åtgärder</i> har regeringen svarat upp och tagit ett samlat ansvar för att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten och månadsvis sammankallat berörda statsråd/ statssekreterare/departement, berörda myndighetschefer och SKR. Pågående utredningar har fått tilläggsdirektiv och berörda myndigheter nya regeringsuppdrag att motverka desinformation mot socialtjänsten. Att motverka desinformation är ett långsiktigt arbete och hela samhällets ansvar, det finns inga snabba resultat eller effekter, men kraftsamlings har stärkt det nationella stödet till kommunernas socialtjänster.
☑	2.11 Prestationsmålen i överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården har uppnåtts.	Alla regioner har nått prestationsmål men det finns en variation mellan regionerna. Slutmånaderna av året har visat att väntetiderna till vård minskat.
!	2.12 SKR har bidragit genom påverkansarbete och aktiva förslag till att tillräcklig finansiering finns och ett flexibelt och ändamålsenligt regelverk för finansiering av kommuner och regioners uppbyggnad av civilt försvar är etablerat.	SKR har bidragit genom påverkansarbete, men finansieringen är otillräcklig då regeringen inte har beslutat om någon utökning. En utredning har tillsatts för att förtydliga dessa frågor och SKR deltar som expert och fortsätter påverkansarbetet. Förhandlingarna om överenskommelserna med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har påverkats i en riktning att bredda möjligheter och minska detaljstyrning, i enlighet med medlemmarnas och SKR:s bedömning av behov.
☑	2.13 Strukturerad samverkan med sektorsmyndigheterna inom beredskapssektorerna är etablerad.	SKR bygger inom kansliet upp en struktur där respektive sakavdelning och sektion tar ansvar för de olika beredskapssektorerna för att säkerställa god samverkan med dessa.
☑	2.14 SKR har gett medlemmarna ett gott stöd genom en samlad bild av utvecklingen i olika sektorer inom civilt försvar.	SKR arbetar för att ge medlemmarna en samlad bild inom civilt förvar via olika medlemsnätverk. På kommundirektörsnätverkets uppdrag har Trappan – ett exempelbibliotek lanserats på skr.se med konkreta exempel från de kommuner som kommit en bit på vägen.
☑	2.15 SKR har bidragit till att krav och förväntningar på kommuners och regioners verksamheter har förtydligats och samsyn kring huvudaktörernas roller och samverkan inom civilt försvar finns.	SKR bidrar nu i <i>Utredningen om kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under framtida kriser och höjd beredskap</i> (Fö 2023:02) med förslag på hur kraven och förväntningarna kan förtydligas.

Attraktiva arbetsgivare och engagerade medarbetare

Status	Delmål	Kommentar
✓	3.1 Genom SKR:s stöd till medlemmarna stärks arbetsgivarföreträdarna i arbetsgivar- och chefsrollen.	<p>SKR har arbetat med att stärka arbetsgivareföreträdare i arbetsgivar- och chefsrollen genom att informationsinsatser sker till en större grupp och inte bara HR-funktioner. Syftet är att nå faktiska åtgärder, exempelvis inom hyrbemanningsfrågor och hantering av lokala avtal.</p> <p>Genom omfattande rådgivning och riktade stödsatser inom området arbetsstidsfrågor, har chefer fått stort stöd i arbetsgivarrollen samt i genomförandet av nödvändiga förändringar inom schemaläggning.</p> <p>Arbetsgivare kan nu även se aktuell personalstatistik för jämförelser mellan personalgrupper respektive mätning över tid genom tillgång till verktyg på SKR:s hemsida.</p>
✓	3.2 SKR har gett medlemmarna ett gott stöd för att öka andelen heltidsarbetande inom välfärden i syfte att möta kompetensutmaningen.	<p>Andelen heltidsanställda och heltidsarbetande ökar och i allt högre takt, största ökningen är inom vård och omsorg i kommuner, en ökning på 6,8 procentenheter 2020-2022, jämfört med 1,87 procentenheter kommunens övriga verksamheter.</p> <p>Fokus 2023 är att öka insikten hos förtroendevalda att heltid är en stor del av lösningen på kompetensutmaningen men också att politiskt ägarskap är avgörande för lyckat heltidsinförande. Heltidsarbete och vikten av att ha kollegor med rätt kompetens är en stor arbetsmiljöfråga.</p>
✓	3.3 SKR har tillsammans med medlemmarna förmedlat värdena i överenskommelsen om omställning, pension och arbetsmiljö, bland annat genom förbättrad information om sektorns pensionslösningar.	<p>Överenskommelserna om omställning, pension och arbetsmiljö är mottagna som viktiga strategiska verktyg för att attrahera arbetskraft och säkerställa rätt kompetenser i sektorn för att vara framgångsrika och konkurrenskraftiga på lång sikt.</p> <p>Överenskommelsen om pensionsavtalet AKAP-KR har följts av geopolitiska störningar med kraftigt höjd inflation som effekt som har påverkat medlemmarnas kostnader för äldre pensionsavtal. Denna sårbarhet visar att det steg som tagits mot ett helt avgiftsbestämt pensionssystem är av yttersta vikt. Medlemmarna har fått omfattande stöd genom förbättrad information på hemsida, i utbildningar och i olika medier.</p>

Status	Delmål	Kommentar
☒	3.4 SKR har arbetat stödjande för medlemmarna i arbetet för en låg och stabil sjukfrånvaro med utgångspunkt i organisatoriska friskfaktorer.	<p>SKR har arbetat stödjande för medlemmarna i arbetet för en låg och stabil sjukfrånvaro med utgångspunkt i organisatoriska friskfaktorer. Den långsiktiga satsningen på friskfaktorer bedrivs i huvudsak tillsammans med de fackliga organisationerna och fortsätter under 2024. Den gemensamma kunskapsbasen för förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete har ökat bland annat via Studio friskfaktorer som har setts av närmare 10 000 unika tittare.</p> <p>Tillsammans med medlemmarna har arbetsgivarpolitiska behov för arbetet med friskfaktorer och tidiga insatser vid sjukfrånvaro identifierats, som sedan kan mötas genom exempelvis Suntarbetslivs arbete.</p> <p>Dialog har förts med Regeringskansliet och Kansliet för hållbart arbetsliv för att belysa vilka insatser som parterna gör och hur staten behöver bidra i arbetet med kompetensutmaningen, arbetsmiljö och lägre sjukfrånvaro. Dialogen kommer att fortsätta under 2024.</p>

Årsredovisning och koncernredovisning

Styrelsen och verkställande direktören för Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Koncernen

Av koncernens totala intäkter om totalt 1 778 mkr härrör 1 235 mkr till SKR Förening och resterande del av nettoomsättningen, inklusive koncernintern försäljning, härrör i huvudsak till Adda (353 mkr) och Slussgården (309 mkr). Även huvuddelen av rörelseresultatet genereras i dessa två bolag; Adda står för 53 mkr och Slussgården för 136 mkr. I Adda är det främst Adda Inköpscentral som genererar överskott. Rörelseresultatet för SKR förening uppgår till -150 mkr.

Moderföreningen

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är en medlems- och arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner. Samtliga kommuner och regioner är medlemmar.

SKR ska verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin ha till huvuduppgift att utveckla den kommunala självstyrelsen med stort handlingsutrymme och stark medborgerlig förankring

- vara en aktiv bevakare av medlemmarnas intressen nationellt och internationellt,
- vara arbetsgivarorganisation,
- främja och utveckla samverkan mellan medlemmarna,
- med hög kompetens bidra till utvecklingen av medlemmarnas verksamhet,
- utgöra en nationell politisk arena för kommun- och regionpolitik,
- vara en mötesplats för medlemmarna.

I SKR förening uppgick den totala intäkten för 2023 till 1 235 mkr. Rörelseresultat visar på ett underskott på -150 mkr är väsentligt lägre jämfört mot tidigare år på grund av ökade pensionskostnader och lägre gottgörelse från pensionsstiftelsen, högre lokalkostnader samt

kostnader förenat med SKR:s kongress. Det lägre rörelseresultatet i förbundet är också den stora orsaken till det lägre resultatet i den samlade koncernen. Efter tillägg för finansiella intäkter och kostnader samt bokslutsdispositioner redovisar SKR förening ett överskott på 1 mkr.

Dotterföretag

SKR Företag AB är moderbolag för SKR Företag-koncernen. Bolaget har som målsättning att förse kommuner och regioner med prisvärda varor och tjänster. Koncernens olika dotter- och intressebolag verkar inom ett antal för kommunerna och regionerna nyttiga branscher och verksamhetsområden. SKR Företag AB ansvarar för koncernens övergripande strategiska och affärsmässiga utveckling och har som moderbolag en ägarroll gentemot dotter- och intressebolagen. Koncernens affärsdrivande verksamhet sker i övrigt helt i dotter- och intressebolagen. SKR äger Slussgården AB, SALAR International AB och SKR Kapitalförvaltning till 100 procent, Equalis AB till 52 procent och Adda AB till 98 procent.

Equalis AB bidrar till patientsäker och effektiv diagnostik genom att arbeta för rättvisande och jämförbara undersökningsresultat.

Slussgården AB med dotterföretag äger och förvaltar nio fastigheter och tomträtter i Stockholm och Lidingö samt bedriver kontorsnära service. Slussgården bidrar med ändamålsenliga lokaler och service till SKR med dotterbolag samt till SKR:s långsiktiga finansiering genom avkastning.

SALAR International AB bedriver internationella utvecklingsprojekt med syfte att bidra till utveckling av kommunalt och regionalt självstyre samt lokal och regional demokrati. Sida är den huvudsakliga uppdragsgivaren och finansiären.

Adda AB bidrar till en hållbar och effektiv försörjning av varor och tjänster och kompetens till medlemmarnas välfärdsuppdrag genom relevanta ramavtal för effektiv försörjning till välfärden, utbildning och rådgivning samt hållbarhetsexpertis. Den samordnade upphandlingsverksamheten bedrivs i dotterbolaget Adda Inköpscentral.

SKR Kapitalförvaltning AB förvaltar den huvudsakliga delen av koncernens monetära tillgångar. Per den 31 december 2023 uppgick marknadsvärdet av tillgångarna till 1 596 mkr. Portföljen bestod vid årsskiftet till 30 procent av aktiefonder och till 70 procent av räntefonder.

Intressebolag

KPA AB med dotterbolag förvaltar pension och tjänstepensionsförsäkringar åt arbetsgivare och 2 miljoner anställda inom kommun- och regionsektorn. KPA ägs till 40 procent av SKR Företag och till 60 procent av Folksam.

SOS Alarm med dotterbolag hanterar larm och koordinerar hjälpresurser vid olyckor, kriser och störningar. På uppdrag av svenska staten ansvarar bolaget för nödnumret 112 och har en central roll i samhällets krisberedskap. SOS Alarm ägs till 50 procent av SKR Företag och till 50 procent av svenska staten.

Inera AB med dotterbolag skapar förutsättningar för att digitalisera välfärdstjänster genom att samordna, tillhandahålla och utveckla nationell samverkansarkitektur, infrastruktur, tjänster och lösningar till kommuner, regioner och dess bolag. Inera driver 1177 Vårdguiden. Inera ägs till 51 procent av SKR Företag och till övriga 49 procent av 310 av Sveriges Kommuner och Regioner.

Väsentliga händelser under året

Kriget i Ukraina fortsatte på sitt andra år och ett krig mellan Israel och Gaza inleddes med försämrat säkerhetsläge som följd och fokus på uppbyggnad av den civila beredskapen. Den höga inflationen och räntorna har inneburit ett utmanande ekonomiskt läge för Sverige och våra medlemmar, vilket ska hanteras parallellt med en allt mer utmanande kompetensförsörjningssituation och demografi. Det eskalerande våldet med koppling till gängkriminalitet har påverkat det svenska samhället och SKR:s medlemmar där SKR tillsammans med medlemmarna och staten har arbetat för verktyg och lösningar.

SKR har inlett en ny mandatperiod och kongressen utsåg en ny styrelse och en ny ordförande. Kongressen beslutade också om ram för förbundsavgift och inriktning för 2024-2027.

Den 1 januari 2023 gick kommuner och regioner från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem. Pensionsavsättningarna har höjts samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. 1,2 miljoner medarbetare i välfärden kommer att få högre och tryggare pensioner, samtidigt som kommuners och regioners pensionsskuld på sikt minskar.

Helene Sténhoff tillträdde som ny ordinarie vd på Equalis den 1 februari 2024. Equalis har lanserat ett interaktivt resultatverktyg och informativa resultatmail till deltagare inom det största kvalitetssäkringsprogrammet för att underlätta och öka medvetenheten inom den patientnära analysverksamheten.

Slussgården AB ingick den 21 november 2016 avtal med Skanska om att förvärva fastigheten Snäckan 8 i centrala Stockholm. Fastigheten är tänkt att inrymma SKR:s och dotterbolagens verksamheter. Köpet kommer att finansieras av egna tillgångar och extern upplåning. Tidplanen för förvärvet är fortfarande inte fastställd, men preliminärt tillträde till aktierna är Q1 2026. Slussgården AB:s påbyggnation av Överkikaren 30 färdigställdes under våren med restaurang Frejya som hyresgäst. Sandbacken 38 och Sandbacken mindre 39 har byggts om och i december tillträdde den första nya hyresgästen. Projektets sista etapp färdigställs under år 2025. Stigande marknadsräntor har påverkat fastighetskoncernens finansieringskostnader negativt, men en stark finansiell ställning med en belåningsgrad på 11 procent innebär att Slussgården har en betryggande finansieringssituation trots turbulens på marknaden.

SALAR International har under året bedrivit över 15 projekt i 12 länder med syfte att stärka demokrati och god samhällsservice på lokal nivå, bland annat i Ukraina.

Monica Skagne tillträdde som ny vd för Addakoncernen den 14 augusti 2023. Den 27 februari 2024 klev Skagne av sitt uppdrag och styrelseledamoten Åsa Granat tillträdde som tillförordnad vd. Adda har fortsatt satsat på att stärka krisberedskapen för kommuner och regioner och har samlat alla erbjudanden i ett virtuellt beredskapsförråd. Ett annat fokus är strategiska försörjningsfrågor, såväl av kompetens som av varor och tjänster. Investeringar i tekniska lösningar, digitala verktyg och ökad kompetens har lett till ett stort antal nya utbildningar. Mot bakgrund av dotterbolaget Adda AffärsConcepts mångåriga lönsamhetsutmaning beslutade styrelse och ägare i början av 2024 om en nedläggning av dotterbolaget. Åtaganden i pågående kunduppdrag och aktiva kundavtal kommer att slutföras, men inga nya startas eller tecknas. Det finns en risk i samband med nedläggningen att dotterbolaget inte kommer att ha resurser till kunduppdragen ifall de anställdas uppsägningstid avslutas innan dessa fullföljts. Moderbolaget kommer att tillföra adekvata resurser till en kontrollerad nedläggning.

KPA Pension redovisar en god avkastning och kraftigt ökad premietillväxt delvis till följd av det nya pensionsavtalet AKAP-KR som leder till högre pension för bolagets kunder. KPA har arbetat vidare med gröna obligationer och genomfört nya investeringar bland annat inom infrastruktur och i fastighetssektorn. Den 1 november slogs KPA Tjänstepension och KPA Tjänstepensionsförsäkring samman till ett bolag: KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Finansinspektionen (FI) har en pågående utredning av efterlevnad av bestämmelserna om aktsamhet i bland annat försäkringsrörelselagen med anledning av Folksamgruppens och KPA Tjänstepensionsföräkrings investeringar i Heimstaden Bostad.

SOS Alarm har under året svarat på över fyra miljoner samtal till 112, vilket innebär en fortsättning på de senaste årens ökning av samtalsvolymerna till Sveriges nödnummer. Året som gått har fokus varit bolagets leveransförmåga och svarstiderna på 112 har förbättras med 57 procent till 10,9 sekunder. SOS Alarm har arbetat med rekrytering, stärkt ledarskapet och att förbättra arbetssituationen för befintliga medarbetare i syfte att förbättra svarstiden. Under sista kvartalet låg svarstiden på i snitt 7,4 sekunder, vilket är under det mål som är uppsatt från ägarna. Under hösten har bolaget stärkt arbetet för att verka i större kriser, höjd beredskap och ytterst krig.

Patrik Sundström tillträdde som ordinarie vd för Inera den 20 december 2023. Inera har under året fokuserat på kompetensförsörjning i välfärdssektorn bland annat genom 1177 direkt som är en digitala chattgång. Regionerna har beslutat att de nationella kunskapsstöden ska bli en del av 1177, som därmed kommer att få en del riktad till invånare och en del riktad till vårdpersonal. Ineras identifieringstjänst SITHS genomgår sedan några år stora förändringar och införandet av den nya lösningen pågår. Inera har tillsammans med SKR-koncernen arbetat med ”Handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering”.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De för koncernen mest väsentliga riskerna och osäkerhetsfaktorerna kan kopplas till kapitalförvaltning, pensionerna i förbundet och verksamheten i Slussgårdskoncernen.

SKR Kapitalförvaltning begränsar riskerna genom att anpassa placeringsportföljen utifrån SKR:s kapitalbehov och riskpreferenser (matchning och diversifiering). Det innebär exempelvis en begränsad exponering mot aktiemarknaden och en låg kreditrisk vid ränteplaceringar (risken för att låntagaren inte fullgör sina förpliktelser).

SKR tryggar som arbetsgivare sina pensionsutfästelser genom förfogande över en egen pensionsfond i SKR pensionsstiftelse. SKR Pensionsstiftelse har en placeringspolicy som begränsar risker. Placeringspolicyn bidrar även till minskad risk för låg konsolideringsgrad. En risk (och möjlighet) kopplat till pensionskulden är förändrad diskonteringsränta. Risker motverkas genom tillräcklig konsolidering, genom aktiv marknadsbevakning och agerande vid behov.

Koncernens ställning kan komma att påverkas negativt om marknadsvärdet på fastigheterna i Slussgården faller eller om låneräntorna stiger. Riskerna begränsas genom fastigheternas övervärden. Finansiella risker regleras och begränsas i Slussgårdens finanspolicy och genom en aktiv riskhantering. En del av riskhanteringen är att sprida ränte- och låneförfall över tid för att minska ränte- och kreditrisken. Förvärvet av fastigheten Snäckan kommer till stor del

att finansieras med banklån. Belåningsgraden ökar i samband med förvärvet, men Slussgården kommer även efter förvärvet att ha en stark finansiell ställning.

Förväntad framtida utveckling

Utgångsläget för kapitalförvaltningen och pensionsstiftelsen är stabilt (pensionsskuldens konsolideringsgrad var 126 procent vid utgången av 2023). Möjligheterna till positiv avkastning 2024 bedöms som relativt god om konjunkturen fortsätter att stärkas i linje med prognoserna. Sammantaget ger detta förutsättningar att hantera risker eller andra scenarios, exempelvis bakslag i konjunkturutvecklingen eller ökad geopolitisk oro.

Pensionskostnaderna ligger kvar på en relativt hög nivå under 2024 till följd av framförallt fortsatt hög inflation. Gottgörelse från pensionsstiftelsen planeras för att minska kostnadsbelastningen. Diskonteringsräntan för pensionsskulden höjdes inför 2024. Utvecklingen framöver är svårbedömd och är beroende av den allmänna ränteutvecklingen.

Koncernens fastigheter ligger i attraktiva innerstadslägen i Stockholm. Under de kommande åren förväntas stabila hyresnivåer, en fortsatt god beläggning och efterfrågan. Ett par större investeringsprojekt pågår i några av fastighetsbolagen, vilket innebär en kortsiktig nedgång i bolagens resultat men i takt med att entreprenaderna färdigställs kommer driftnetton och resultat att öka. Tidplanen för förvärvet av Snäckan 8 är fortfarande inte fastställd, men preliminärt tillträde till aktierna är Q1 2026.

Finansiella instrument

I SKR Kapitalförvaltning AB är räntebärande värdepapper, räntefonder, aktiefonder och absolutavkastande fonder tillåtna tillgångsslag. Ingen valutarisk får förekomma i ränteportföljen. Innehav i utländska aktiefonder valutasäkras normalt inte.

Överskottslikviditet i SKR som härrör från externfinansierade projekt är placerade på bankkonto. Av SKR:s egna medel är 125 mkr placerade i räntefonder med låg risk.

Slussgården använder derivatinstrument (ränteswappar) för räntesäkring av delar av lånen i moderbolaget och fastighetsbolagen.

Medarbetare

Ett starkt ledarskap och medarbetarskap är förutsättningar att nå uppsatta verksamhetsmål med goda resultat. Arbetsmiljön ska vara god och förena en väl fungerande verksamhet med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs inom ramen för ett samverkansavtal och ordinarie uppföljningssystem. Arbetsmiljöromd och pulsundersökningar genomförs regelbundet som underlag för utveckling av arbetsmiljön.

Under 2023 har kansliorganisationen anpassats för att skapa de bästa förutsättningarna för SKR att möta medlemmarnas behov, bland annat genom att införa en stabsorganisation. Det har också skett en utveckling och förstärkning av SKR:s säkerhetsorganisation och rutiner.

SKR har skrivit under den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män (CEMR-deklARATIONEN). Varje år genomförs en lönekartläggning i syfte att säkerställa att organisationen har jämställda löner. Lönekartläggningen 2023 visar att SKR fortsatt har jämställda löner.

SKR som arbetsgivare arbetar tillsammans med fackliga representanter med ett förebyggande och främjande arbete för att motverka alla former av diskriminering. Arbetsmiljön inom förbundet ska vara fri från trakasserier och diskriminering och det finns väl kända rutiner detta. Arbetet med aktiva åtgärder fortlöper.

2023 hade SKR 489 genomsnittligt antal anställda, 32 procent män och 68 procent kvinnor. Personalomsättningen var 12,1 procent varav 15 procent pensionsavgångar. Antalet sjukdagar per anställd i snitt har varit 5,1 dagar.

Miljö

Som ett tjänsteföretag är de miljömässiga hänsynstaganden som görs kopplade till fastigheter, köp av varor och tjänster samt de resor förbundet genomför.

Hållbarhetsredovisning

SKR upprättar en hållbarhetsrapport i enlighet med 6 kap 11 § årsredovisningslagen, se sidorna 70-79. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn i samband med granskningen av årsredovisningen.

Utveckling av verksamhet, ställning och resultat

Koncernen (tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Totala intäkter	1 778 111	1 670 185	1 619 961	1 561 194	1 704 974
Rörelseresultat	38 127	126 009	106 863	196 624	56 181
Resultat e. finansiella poster	46 085	183 863	225 095	210 760	85 411
Balansomslutning	4 026 518	3 952 020	3 859 876	3 705 067	3 608 680
Soliditet ¹	67 %	68 %	65 %	63 %	60 %
Avkastning på eget kapital ²	1,2 %	5,9 %	7,5 %	8,1 %	2,8 %
Avkastning på totalt kapital ³	1,9 %	5,3 %	6,2 %	6,0 %	2,6 %
Medelantal anställda	767	753	715	714	761

Moderföreningen (tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Totala intäkter	1 235 204	1 184 098	1 216 963	1 176 814	1 282 272
Nettoomsättning	108 345	102 585	89 065	85 659	129 964
Rörelseresultat	-150 283	-43 864	-298	11 275	-40 827
Resultat e. finansiella poster	1 077	17 394	19 307	28 791	-23 970
Balansomslutning	1 846 918	1 774 683	1 777 327	1 802 534	1 934 083
Soliditet ¹	53 %	56 %	55 %	53 %	48 %
Avkastning på eget kapital ²	0,1 %	1,8 %	2,0 %	3,1 %	-2,6 %
Avkastning på totalt kapital ³	0,4 %	1,6 %	1,1 %	1,5 %	-1,3 %
Medelantal anställda	489	487	467	469	493

¹ Justerat eget kapital / Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

² Årets resultat / Genomsnittligt justerat Eget kapital

³ (Resultat efter finansiella intäkter och kostnader + räntekostnader) / Genomsnittlig balansomslutning

Förslag till vinstdeposition

Till Sveriges Kommuner och Regioners förfogande står (belopp i kr)	
Balanserade vinstmedel	935 689 523
Årets resultat	1 076 872
Summa	936 766 395

Styrelsens föreslår att	
i ny räkning balanseras	936 766 395
Summa	936 766 395

Vad beträffar moderföreningens och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, rapporter över eget kapital, kassafloedesanalyser samt noter. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Koncernens resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Rörelsens intäkter			
Förbundsavgift		563 039	530 974
Bidrag	5	534 648	519 161
Nettoomsättning	6	649 950	587 922
Övriga rörelseintäkter		30 474	32 128
		1 778 111	1 670 185
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-18 094	-13 695
Handelsvaror		-47 986	-66 971
Övriga externa kostnader	8,9	-726 359	-661 366
Personalkostnader	10	-892 890	-764 397
Avskrivningar	16-20	-63 214	-65 402
Resultat från andelar i intresseföretag	11	8 559	27 655
		38 127	126 009
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper	12	9 883	79 376
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	13	27 058	843
Räntekostnader och liknande resultatposter	14	-28 983	-22 365
		46 085	183 863
Resultat efter finansiella poster			
Skatt på årets resultat	15	-13 767	-30 591
ÅRETS RESULTAT			
- Varav moderföreningens andel		32 087	151 910
- Varav minoritetens aktieägare		231	1 362

Koncernens balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Programvaror	16	17 988	15 067
Licenser	17	325	635
Goodwill	18	0	75
		18 313	15 777
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	19	982 673	932 849
Inventarier och installationer	20	194 571	176 053
Pågående nyanläggningar m.m.	21	167 343	200 706
		1 344 587	1 309 608
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	23	397 443	398 884
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24	1 435 090	1 610 069
Uppskjuten skattefordran	26	0	0
Andra långfristiga fordringar		1 858	753
		1 834 391	2 009 706
Summa anläggningstillgångar		3 197 291	3 335 091
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Färdiga varor och handelsvaror		5 285	10 753
		5 285	10 753
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		121 002	116 558
Skattefordringar		41 898	31 963
Övriga fordringar		113 696	90 780
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	55 901	55 231
		332 497	294 532
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar		125 443	55
		125 443	55
Kassa och bank		406 175	311 589
Summa omsättningstillgångar		869 400	616 928
SUMMA TILLGÅNGAR		4 066 891	3 952 020

Koncernens balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Annat eget kapital inklusive årets resultat		2 691 415	2 659 330
Eget kapital hänförligt till moderföreningen		2 691 415	2 659 330
Minoritetsintresse		11 688	11 456
Summa eget kapital		2 703 103	2 670 786
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	13 537	12 945
Uppskjutna skatteskulder	26	59 422	65 327
		72 959	78 272
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	29	470 996	474 929
Övriga långfristiga skulder	29	5 397	1 349
		476 393	476 278
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	29	98 283	104 633
Leverantörsskulder		150 167	136 779
Aktuella skatteskulder		18 466	10 333
Övriga kortfristiga skulder		98 821	36 252
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	448 499	438 687
		814 236	726 684
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 066 691	3 952 020

Koncernens rapport över förändring eget kapital

	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget hänförligt till moderföreningens aktieägare	Minoritets- intresse	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2022	2 507 419	2 507 419	10 281	2 517 700
Årets resultat	151 910	151 910	1 362	153 272
Justering minoritetsintresse	0	0	-186	-186
Utgående balans per 31 december 2022	2 659 329	2 659 329	11 457	2 670 786

	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget hänförligt till moderföreningens aktieägare	Minoritets- intresse	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2023	2 659 328	2 659 328	11 457	2 670 785
Årets resultat	32 087	32 087	231	32 318
Utgående balans per 31 december 2023	2 691 415	2 691 415	11 688	2 703 103

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat före finansiella poster		38 127	126 009
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	33	61 979	56 525
		100 106	182 534
Erhållen ränta		25 333	8 611
Erlagd ränta		-28 184	-10 706
Betald skatt	34	-21 474	-23 168
		75 781	157 271
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital			
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		5 468	1 543
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-28 036	-13 759
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelseskulder		89 817	-53 666
		143 030	91 389
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	16	-9 290	-8 146
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	19-21	-98 177	-213 625
Förvärv av långfristiga värdepapper	24	-624 646	-262 423
Avyttring av intresseföretagsandelar	23	0	43
Lämnat aktieägartillskott	23	10 000	10 000
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		5	197
Avyttring långfristiga värdepapper	24	625 904	268 998
Förändring av långfristiga fordringar		-1 105	-266
		-97 309	-205 222
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skuld		-105 733	-245 729
Upptagna lån		95 450	235 228
		-10 283	-10 501
Årets kassaflöde			
		35 438	-124 334
Likvida medel vid årets början		311 644	435 977
Omklassificering tillkommande kortfristiga placeringar		184 536	0
		531 618	311 644
Likvida medel vid årets slut			
varav kortfristiga placeringar		125 443	55

Moderföreningens resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Förbundsavgift		563 039	530 974
Bidrag	5	534 648	519 161
Nettoomsättning	6,7	108 345	102 585
Övriga rörelseintäkter		29 172	31 378
		1 235 204	1 184 098
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	7,8,9	-761 065	-701 278
Personalkostnader	10	-620 038	-522 523
Avskrivningar	17, 20	-4 384	-4 161
Rörelseresultat		-150 283	-43 864
Resultat från finansiella poster:			
Resultat från övriga värdepapper	12	799	844
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	13	15 388	3 538
Räntekostnader och liknande resultatposter	14	-6 677	-11 622
Resultat efter finansiella poster		-140 773	-51 104
Bokslutsdispositioner			
Erhållna koncernbidrag		141 850	68 498
Resultat före skatt		1 077	17 394
Skatt på årets resultat	15	0	0
ÅRETS RESULTAT		1 077	17 394

Moderföreningens balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar			
Immateriella tillgångar	16,17	325	635
		325	635
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och installationer	20	2 255	9 888
		2 255	9 888
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	22	1 328 811	1 247 190
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24	22	173 042
		1 328 833	1 420 232
Summa anläggningstillgångar		1 331 413	1 430 755
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		48 079	56 030
Fodringar hos koncernföretag		95 830	57 100
Skattefordringar		11 036	11 036
Övriga fordringar		46 563	51 564
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	14 406	18 999
		215 914	194 729
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar	28	125 420	0
		125 420	0
Kassa och bank		174 171	149 199
Summa omsättningstillgångar		515 505	343 928
SUMMA TILLGÅNGAR		1 846 918	1 774 683

Moderföreningens balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Eget kapital		50 958	50 958
Fria reserver		935 690	918 296
Årets resultat		1 077	17 394
Summa eget kapital		987 725	986 648
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner m.m.	25	6 666	5 727
Summa avsättningar		6 666	5 727
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		102 928	108 941
Kortfristiga skulder till koncernföretag		385 297	320 835
Övriga kortfristiga skulder		41 863	18 183
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	322 439	334 349
Summa kortfristiga skulder		852 527	782 308
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 846 918	1 774 683

Moderföreningens rapport över förändring eget kapital

	Eget kapital	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2022	50 958	898 989	19 307	969 254
Disposition av föregående års resultat		19 307	-19 307	0
Årets resultat			17 394	17 394
Utgående balans per 31 december 2022	50 958	918 296	17 394	986 648

	Eget kapital	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2023	50 958	918 296	17 394	986 648
Disposition av föregående års resultat		17 394	-17 394	0
Årets resultat			1 077	1 077
Utgående balans per 31 december 2023	50 958	935 690	1 077	987 725

Moderföreningens kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat före finansiella poster		-150 283	-43 864
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	33	-24	5 146
Erhållen ränta		-15 319	2 292
Erlagd ränta		-5 326	-806
Betald skatt		0	6 067
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-140 314	-31 165
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		0	2 140
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		15 860	-1 724
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelseskulder		70 219	-21 023
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-54 235	-51 772
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar	20	-1 909	-5 408
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 909	-5 408
Finansieringsverksamheten			
Erhållet koncernbidrag		22 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		22 000	0
Årets kassaflöde		-34 144	-57 180
Likvida medel vid årets början		149 199	206 379
Omklassificering tillkommande kortfristiga placeringar		184 536	0
Likvida medel vid årets slut		299 591	149 199

Noter

Not 1 allmän information

Sveriges Kommuner och Regioner, med organisationsnummer 222000-0315, är en ideell förening registrerad i Sverige med säte i Stockholm. SKR är en medlems- och arbetsgivarorganisation där medlemmarna utövar sin beslutsrätt via kongressen. Samtliga kommuner och regioner i Sverige är medlemmar. Kongressen utser en styrelse och styrelsen utser delegationer, beredningar och andra organ som behövs för verksamheten. Styrelsen utser en verkställande direktör som ansvarar för den löpande verksamheten.

Not 2 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Föreningen tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 ”Årsredovisning och koncernredovisning” ("K3").

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföreningen SKR och de företag över vilka moderföreningen direkt eller indirekt har bestämmande inflytande, så kallade dotterföretag. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett annat företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen av om ett bestämmande inflytande föreligger, ska hänsyn tas till innehav av finansiella instrument som är potentiellt röstberättigade och som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras till röstberättigade eget kapitalinstrument. Hänsyn ska också tas till om företaget genom agent har möjlighet att styra verksamheten. Bestämmande inflytande föreligger i normalfallet då moderföreningen direkt eller indirekt innehar aktier som representerar mer än 50 procent av rösterna.

Ett dotterföretags intäkter och kostnader tas in i koncernredovisningen från och med tidpunkten för förvärvet till och med den tidpunkt då moderföreningen inte längre har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget. Se avsnitt ”Rörelseförvärv” för redovisning av förvärv och avyttring av dotterföretag.

Redovisningsprinciperna för dotterföretag överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper. Alla koncerninterna transaktioner, mellanhavanden samt orealiserade vinster och förluster hänförliga till koncerninterna transaktioner har eliminerats vid upprättandet av koncernredovisningen.

Minoritetsintresse

Koncernens resultat och komponenter i eget kapital är hänförligt till moderföreningens ägare och minoritetsintresse. Minoritetsintressen redovisas separat inom eget kapital i

koncernbalansräkningen och i direkt anslutning till posten Årets resultat i koncernresultaträkningen. Om koncernmässigt eget kapital avseende dotterföretaget är negativt, redovisas minoritetsintresset i dotterföretaget som en fordran på minoriteten, en negativ post inom eget kapital, endast om minoriteten har en bindande förpliktelse att täcka kapitalunderskottet och har förmåga att fullgöra förpliktelsen.

Rörelseförvärv

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden.

Köpeskillingen för rörelseförvärvet värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten, vilket beräknas som summan av de verkliga värdena per förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt emitterade eget kapital-instrument och utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet. Exempel på utgifter är transaktionskostnader. I köpeskillingen ingår villkorad köpeskillning, förutsatt att det vid förvärvstidpunkten är sannolikt att köpeskillingen kommer att justeras vid en senare tidpunkt och att beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten justeras på balansdagen och när den slutliga köpeskillingen fastställs, dock ej senare än ett år efter förvärvstidpunkten.

De identifierbara förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna redovisas till verkligt värde per förvärvstidpunkten med följande undantag:

- pensionsförpliktelser fastställs enligt K3 kapitel 28 "Ersättningar till anställda",
- uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder fastställs enligt K3 kapitel 29 "Inkomstskatter",
- skulder för aktierelaterade ersättningar fastställs enligt K3 kapitel 26 "Aktierelaterade ersättningar",
- immateriella tillgångar utan aktiv marknad, samt
- ansvarsförbindelser vilka värderas enligt K3 kapitel 21 "Avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar".

En avsättning som avser utgifter för omstrukturering av den förvärvade enhetens verksamhet ingår i förvärvsanalysen endast i den utsträckning som den förvärvade enheten redan före förvärvstidpunkten uppfyller villkoren för att få redovisa en avsättning.

Värdering av minoritetens andel av tillgångar och skulder vid förvärvstidpunkten

Vid förvärv av färre än samtliga andelar av den förvärvade enheten läggs värdet av minoritetens andel till anskaffningsvärdet. Minoritetens andel av den förvärvade enhetens tillgångar och skulder, inklusive goodwill eller negativ goodwill värderas till verkligt värde.

Goodwill och negativ goodwill

Vid rörelseförvärv där summan av köpeskillingen, verkligt värde på minoritetens andelar och verkligt värde vid förvärvstidpunkten på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde vid förvärvstidpunkten på identifierbara förvärvade nettotillgångar redovisas skillnaden som goodwill i koncernbalansräkningen. Om skillnaden är negativ, ska värdet på identifierbara tillgångar och skulder omprövas. Negativ goodwill som motsvarar förväntade framtida förluster intäktsförs i takt med att förlusterna uppkommer. Negativ goodwill som motsvarar verkligt värde på icke monetära tillgångar upplöses i resultaträkningen under tillgångarnas kvarvarande vägda genomsnittliga nyttjandeperiod. Den del av negativ goodwill som överstiger de identifierbara icke-monetära tillgångarnas verkliga värde redovisas direkt i resultaträkningen. Se även avsnitt Goodwill nedan.

Förändringar i innehavet

Förvärv eller avyttring av andelar i företag som är dotterföretag såväl före som efter förändringen anses vara en transaktion mellan ägare och effekten av transaktionen redovisas direkt i eget kapital.

Förvärvas ytterligare andelar i ett företag som inte är dotterföretag så att bestämmande inflytande uppkommer, anses de ursprungliga andelarna i koncernredovisningen avyttrade. Den vinst eller förlust, beräknad som skillnaden mellan verkligt värde och koncernmässigt redovisat värde, redovisas i koncernresultaträkningen.

När moderföreningen förlorar bestämmande inflytande över ett dotterföretag, anses samtliga andelar avyttrade och den vinst eller förlust som uppstår vid avyttringen redovisas i koncernresultaträkningen. Finns andelar kvar efter avyttringen, redovisas de enligt kapitel 11 ”Finansiella instrument” värderade utifrån anskaffningsvärdet.

Goodwill

Goodwill utgör skillnaden mellan anskaffningsvärdet och koncernens andel av det verkliga värdet på ett förvärvat dotterföretags identifierbara tillgångar och skulder på förvärvsdagen. Vid förvärvstidpunkten redovisas goodwill till anskaffningsvärde och efter det första redovisningstillfället värderas den till anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Goodwill skrivs av över den förväntade nyttjandeperioden vilken uppgår till mellan 5 år.

Per varje balansdag gör företaget en bedömning om det finns någon indikation på att värdet av goodwill är lägre än det redovisade värdet. Finns det en sådan indikation beräknar företaget återvinningsvärdet för goodwill och upprättar en nedskrivningsprövning.

Vid prövning av nedskrivningsbehov fördelas goodwill på de kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av förvärvet. Om återvinningsvärdet för en kassagenererande enhet fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, fördelas nedskrivningsbeloppet, först minskas det redovisade värdet för goodwill som hänförts till den kassagenererande enheten och sedan minskas det redovisade värdet på övriga tillgångar i proportion till det redovisade värdet för varje tillgång i enheten.

En redovisad nedskrivning av goodwill återförs i en senare period endast om nedskrivningen föranleddes av en särskild extern omständighet av ovanlig karaktär som inte förväntas upprepas och senare händelser har inträffat som upphäver verkningarna av denna omständighet.

Andelar i intresseföretag

Ett intresseföretag är ett företag där koncernen utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande, normalt omfattar det företag där koncernen innehar 20 till 50 procent av rösterna. Andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Inera AB redovisas som ett intresseföretag trots att ägarandelen överstiger 50 procent, vilket beror på att övriga ägare, enligt avtal, tillsammans har ett bestämmande inflytande över bolaget.

Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden redovisas en investering i ett intresseföretaget inledningsvis till tillgångens anskaffningsvärde. Det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intresseföretagets resultat efter förvärvstidpunkten. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde. Det redovisade värdet justeras även för att återspegla andra förändringar intresseföretagets eget kapital.

Om koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger det redovisade värdet på andelarna i intresseföretaget, minskas det redovisade värdet tills det redovisade värdet är noll. Ytterligare förluster redovisas som avsättning endast till den del ägarföretaget har en legal förpliktelse eller informell förpliktelse att täcka förlusterna eller om ägarföretaget gjort utbetalningar för intresseföretagets räkning. Redovisar intresseföretaget kommande räkenskapsår vinst ska ägarföretaget redovisa sin andel av vinster först när dessa överstiger andelen av de förluster som inte har redovisats av ägarföretaget.

Andel i intresseföretagets resultat efter skatt redovisas som "Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures" i koncernens resultaträkning.

Förändringar i innehavet

Förvärvas ytterligare andelar i ett företag som såväl före som efter förvärvet är intresseföretag, värderas de andelar som ägdes före förvärvet inte om. Avyttras andelar i ett intresseföretag så att betydande inflytande inte längre föreligger, anses samtliga andelar som avyttrade och vinst eller förlust vid avyttringen redovisas i koncernresultaträkningen. Finns andelar kvar efter avyttringen, redovisas de enligt kapitel 11 Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet.

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdeskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

För information om koncernens intäktsfördelning per verksamhetsområde hänvisas till not 6.

Varuförsäljning

Intäkter från försäljning av varor redovisas när varorna levererats och äganderätten har överförts till kunden, varmed samtliga villkor nedan är uppfyllda:

- Företaget har överfört de väsentliga risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande,
- företaget inte längre har något sådant engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och utövar inte heller utövar någon reell kontroll över de sålda varorna,
- inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- det ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget,
- de utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Försäljning av tjänster

Intäkter från försäljning av tjänster på löpande räkning redovisas som intäkt i den period arbetet utförs och material levereras eller förbrukas.

Utdelning och ränteintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när ägarens rätt att erhålla betalning har fastställts.

Ränteintäkter redovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran.

Offentliga bidrag

Offentliga bidrag redovisas i enlighet med BFNAR 2012:1, vilket innebär att endast det inflöde av ekonomiska fördelar som en förening erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning får redovisas som intäkt. Bidrag som endast vidareförmedlas redovisas över balansräkningen.

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått eller beräknas få.

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal.

Leasetagare

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Leasegivare

Leasingintäkter vid operationella leasingavtal intäktsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar hur de ekonomiska fördelar som hänförs till objektet minskar över tiden.

Utländsk valuta

Koncernens redovisningsvaluta är svenska kronor (SEK).

Omräkning av poster i utländsk valuta

Vid varje balansdag räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Icke-monetära poster, som värderas till historiskt anskaffningsvärde i en utländsk valuta, räknas inte om. Valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet eller som finansiell post utifrån den underliggande affärshändelsen, i den period de uppstår.

Låneutgifter

Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m.m. samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Förmånsbestämda planer

För förmånsbestämda pensionsförpliktelser har företaget en förpliktelse att lämna överenskomna ersättningar till nuvarande och tidigare anställda. Företaget bär i allt väsentligt risken att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat (aktuariell risk), dels risken att avkastningen på tillgångarna avviker från förväntningarna (investeringsrisk).

SKR:s förmånsbestämda pensionsförpliktelser är tryggade genom SKR Pensionsstiftelse. En avsättning redovisas endast om stiftelsens förmögenhet värderad till marknadsvärde understiger förpliktelsen.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den så kallade balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Immateriella tillgångar

Anskaffning genom separata förvärv

Immateriella tillgångar som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod, vilken uppskattas till 3-5 år.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns en indikation på att dessa har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Effekten av eventuella ändringar i uppskattningar och bedömningar redovisas framåtriktat.

Avskrivning påbörjas när tillgången kan användas.

Goodwill

Goodwill redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod.

Borttagande från balansräkningen

En immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Detta redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Aktiverade utvecklingskostnader	20-33 %
Programvaror	20 %
Goodwill	20 %

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader	1,5-3 %
Inventarier och installationer	20-33 %

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar

Vid varje balansdag analyserar bolagen i koncernen de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som företaget beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har företaget använt budget och prognoser för de kommande tio åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning kostnadsförs omedelbart i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör företaget en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle

fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Finansiella instrument

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör, regleras eller när företaget förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller del av finansiell skuld, bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Vid det första redovisningstillfället värderas omsättningstillgångar och kortfristiga skulder till anskaffningsvärde. Långfristiga fordringar samt långfristiga skulder värderas vid det första redovisningstillfället till anskaffningsvärde.

Vid värdering efter det första redovisningstillfället värderas omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kortfristiga skulder värderas till nominellt belopp.

Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första redovisningstillfället till anskaffningsvärde.

Derivatinstrument

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärdet enligt 11 kapitlet BFNAR 2012:1. Anskaffningsvärdet bestäms utifrån transaktionspriset inklusive direkta transaktionskostnader. Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir bundet till instrumentets avtalsmässiga villkor. Derivatinstrument värderas enligt grundregeln till lägsta värdets princip efter det första redovisningstillfället såvida säkringsredovisning inte tillämpas.

Fastighetsverksamheten finansierar en del av genomförda investeringar med lån. För att reducera osäkerheten beträffande den framtida räntekostnaden för moderbolaget Slussgården AB och fastighetskoncernens upplåning till rörlig ränta säkras dessa ränterisker genom ränteswappar och räntetak (cap). Dessa säkringar uppfyller kriterierna för säkringsredovisning vilket innebär att resultatpåverkan av dessa säkringar redovisas i resultatet i samband med att de realiserar.

Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag utvärderar företaget om det finns indikationer på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar minskat i värde.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först-in-först-ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärde är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen. I anskaffningsvärdet ingår utgifter för inköp, tillverkning samt andra utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång ingår, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när företaget har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen. När en avsättning beräknas genom att uppskatta de utbetalningar som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen, motsvarar det redovisade värdet nuvärdet av dessa utbetalningar.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser framgår av not.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Not 3 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedan redogörs för de viktigaste antagandena om framtiden, och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar per balansdagen, som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Värdering av förvaltningsfastigheter

Koncernen redovisar sina förvaltningsfastigheter till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. De förvaltningsfastigheter som innehas av Slussgården Jupiter AB, Slussgården Saturnus AB samt Slussgården Överkikaren AB har så stora bedömda övervärden att värdeförändringar på dessa ej bedöms få genomslag på koncernens finansiella rapportering. Enligt K3-regelverket har nyttjandetider för fastigheternas olika komponenter bedömts utifrån anskaffningsår och förväntad livslängd kombinerat med okulära besiktningar. Moderbolagets personal utöver därtill löpande tillsyn av fastigheterna varvid förändringar i livslängder skall kunna identifieras och åtgärdas på ett tidigt stadium.

Finansiella instrument

Koncernen värderar sina finansiella placeringar till lägsta värdets princip. Marknadsvärdet av tillgångarna var per bokslutdatum 165 mkr högre än anskaffningsvärdet. Medan koncernens aktieinnehav delvis är exponerat mot valutakursförändringar i dollar och euro är samtliga ränteinnehav i svenska kronor.

Kund- och hyresfordringar

Koncernens kund- och hyresfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta. Kreditrisk och motpartsrisken i fordringarna är låg då fordringarna dels är fördelade på många parter och dels då fordringarna avser kunder verksamma inom offentlig sektor.

Räntebärande skulder

Bolaget har externa krediter, vilka löper med en rörlig ränta. Riskexponeringen avseende ökade marknadsräntor har delvis säkrats genom derivatkontrakt i form av ränteswappar.

Not 4 Derivat och finansiella instrument

Koncernen innehar derivatkontrakt i form av ränteswappar. Det verkliga värdet av dessa derivat uppgår till ett totalt belopp om 396 (2 541) tkr.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken att verkligt värde eller framtida kassaflöden fluktuerar till följd av ändrade valutakurser. Koncernen bedriver endast verksamhet i Sverige och är därigenom inte exponerad för valutarisk förutom i ringa omfattning. Exponeringen för valutarisk härrör huvudsakligen från utländska aktiefonds innehav i SKR Kapitalförvaltning AB.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att verkligt värde eller framtida kassaflöden fluktuerar till följd av ändrade marknadsräntor. Koncernens är främst exponerad för ränterisk genom sin lånefinansiering och sina räntebärande instrument (finansiella placeringar).

Not 5 Bidrag moderföreningen

Moderföreningen	2023	2022
Statliga bidrag	339 793	355 324
EU-bidrag	23 759	16 820
Intäkter från regioner	128 696	114 986
Intäkter från kommunerna	41 496	31 657
Övriga bidrag	903	375
Summa	534 648	519 161

Statliga bidrag hänförligt till avtal med statliga myndigheter gällande projekt och utvecklingsarbetet där förbundet medverkar aktivt redovisas över resultaträkningen.

Statliga bidrag där förbundet endast agerar som en förmedlare redovisas över balansräkningen. Det innebär att av de totala statliga bidragen på 585 359 (2 221 823) tkr redovisas endast 339 793 (355 324) tkr över resultaträkningen. Resterande del bokförs direkt över balansräkningen.

Not 6 Nettoomsättning per rörelsegren

Koncernen	2023	2022
Kvalitetssäkringsverksamhet	44 687	42 627
Utbildningsverksamhet	33 304	21 581
Biståndsverksamhet	2 720	612
Fastighetsverksamhet	167 799	126 984
Tidningar/skrifter	527	784
Handels- och förlagsverksamhet	21 635	25 348
Upphandlingsverksamhet	233 168	230 772
Konferensverksamhet	69 823	53 771
Konsultverksamhet	76 287	85 443
Summa	649 950	587 922

Moderföreningen	2023	2022
Konferensverksamhet	69 823	53 771
Konsultverksamhet	37 995	48 030
Skrifter, kommissionsförsäljning	527	784
Summa	108 345	102 585

Not 7 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av moderföreningens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 33,7 (34,4) procent av inköpen och 22,3 (23,6) procent av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som moderföreningen tillhör.

Not 8 Arvode och kostnader till revisorer

Koncernen	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	1 370	1 678
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	338	927
Summa	2 389	2 605

Moderföreningen	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	395	637
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0	460
Summa	1 034	1 097

Not 9 Leasing

Koncernen som leasetagare	2023	2022
Förfallotidpunkt för framtida leasingavgifter		
Inom ett år	20 965	18 452
Senare än ett år men inom fem år	44 694	46 537
Senare än fem år	5 457	10 913

Betalda leasingavgifter i koncernen under innevarande år	21 091	18 589
--	--------	--------

Leasingavgifterna avser i huvudsak tomtgäldsavgifter till Stockholms stad.

Moderföreningen	2023	2022
Förfallotidpunkt för framtida leasingavgifter		
Inom ett år	72 295	78 296
Senare än ett år men inom fem år	51 089	129 851

Betalda leasingavgifter i moderföreningen under innevarande år	71 502	85 337
--	--------	--------

Koncernen som leasegivare	2023	2022
Förfallotidpunkt för framtida leasingavgifter		
Inom ett år	150 924	143 273
Senare än ett år men inom fem år	204 703	241 781
Senare än fem år	56 156	40 540
Betalda leasingavgifter i koncernen under innevarande år	156 605	124 828

Leasingavgifterna avser i sin helhet Slussgårdens fastighetsuthyrningsverksamhet.

Not 10 Anställda och personalkostnader

	Koncernen	Koncernen	Moderföreningen	Moderföreningen
Medelantalet anställda*	2023	2022	2023	2022
Kvinnor	525	518	332	333
Män	242	235	157	154
Totalt	767	753	489	487

Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen

	Koncernen	Koncernen	Moderföreningen	Moderföreningen
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Styrelseledamöter				
Kvinnor	29	30	8	12
Män	28	27	13	9
Andra personer i ledningen inkl. VD				
Kvinnor	15	15	7	6
Män	14	13	6	4
Totalt	86	85	34	31

	2023	2023	2022	2022
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader
Moderföreningen	357 292	220 558	337 354	152 720
(varav pensionskostnader)		(95 323)		(38 533)
Dotterföretag	176 032	88 751	162 479	69 337
(varav pensionskostnader)		(29 931)		(19 766)
Koncernen totalt (varav pensionskostnader)	533 324	309 309 (125 254)	499 833	222 057 (58 299)

* Pensionskostnaderna i moderföreningen redovisas netto efter erhållen gottgörelse från SKR Pensionsstiftelse med 13 (35) mkr. Under 2023 har definitionen för genomsnittligt anställda arbetats om. Antal anställda beräknas nu från 31 december året innan till 31 december innevarande år, istället för från 1 januari till 31 december innevarande år. Den nya definitionen ger en marginell ökning av medelantalet anställda. Statistiken för 2022 och 2023 är därmed inte helt jämförbar.

Av moderföreningens pensionskostnader avser 0 (0) tkr gruppen styrelse och VD. Moderföreningens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår 6 666 (5 728) tkr.

Av koncernens pensionskostnader avser 2 017 (1 709) tkr gruppen styrelse och VD. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 6 666 (5 728) tkr. Utestående pensionsförpliktelser till tidigare VD i SKR Företag AB uppgår till 7 218 tkr.

	2023	2023	2022	2022
Löner, andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl. och övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
Moderföreningen	9 879	347 413	12 215	325 139
Dotterföretag	7 917	165 412	8 809	153 670
Koncernen totalt	17 796	512 825	21 024	478 809
(varav tantiem o.d.)		(-)		(-)

Avgångsvederlag

I moderföreningen har avtal träffats med VD om rätt till avgångsvederlag på 18 månader. Inom koncernen har avtal träffats med VD i respektive dotterbolag, varigenom VD har rätt till avgångsvederlag på 12-24 månader.

Not 11 Resultat från andelar i intresseföretag

Koncernen	2023	2022
Resultatandel i SOS Alarm Sverige AB (50 %)	10 861	7 245
Resultatandel i KPA AB (40 %)	1 182	7 858
Resultatandel i Inera AB (51 %)	-3 484	12 552
Summa	8 559	27 655

Not 12 Resultat från övriga värdepapper

Koncernen	2023	2022
Realisationsresultat vid försäljning av värdepapper	35	68 675
Utdelningar	0	318
Återföring nedskrivningar	0	8 887
Övriga finansiella intäkter	9 848	1 496
Summa	9 883	79 376

Moderföreningen	2023	2022
Övriga finansiella intäkter	799	844
Summa	799	844

Not 13 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Koncernen	2023	2022
Realisationsresultat vid försäljning av kortfristiga placeringar	-9 042	0
Utdelningar	24	0
Ränteintäkter	24 788	843
Återföring nedskrivning	10 815	0
Valutakursdifferens	120	0
Övriga finansiella intäkter	352	0
Summa	27 058	843

Moderföreningen	2023	2022
Realisationsresultat vid försäljning av kortfristiga placeringar	-9 042	0
Ränteintäkter	13 494	3 538
Återföring nedskrivning	10 815	0
Valutakursdifferens	120	0
Summa	15 388	3 538

Not 14 Räntekostnader och liknande resultatposter

Koncernen	2023	2022
Räntekostnader	-30 514	-18 730
Räntekostnader räntederivat	2 281	-836
Övriga finansiella kostnader	-750	-2 799
Summa	-28 983	-22 365

Moderföreningen	2023	2022
Räntekostnader övriga	-6 677	-11 622
Summa	-6 677	-11 622

Not 15 Skatt på årets resultat

Koncernen	2023	2022
Aktuell skatt	-18 473	-31 140
Skatt hänförlig till tidigare år	-1 535	1 660
Uppskjuten skatt	6 241	-1 111
Skatt på årets resultat	-13 767	-30 591

Avstämning årets skattekostnad	2023	2022
Redovisat resultat före skatt	46 085	183 863
Återläggning av resultat i den skattebefriade ideella verksamheten	25 579	26 194
Redovisat resultat före skatt i den skattepliktiga verksamheten	71 664	210 057
Skatt beräknad enligt svensk skattesats	-14 763	-43 272

Skatteeffekt avseende:

Resultatandelar enligt kapitalandelsmetoden	1 763	5 697
Avskrivning av koncernmässiga övervärden	-836	-811
Ej skattepliktiga intäkter	1 241	13
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-5 302	-4 800
Skatt på schablonintäkter	-2 145	-613

Ej redovisade underskottsavdrag	7 802	13 102
Ianspråktagande av underskottsavdrag	0	49
Summa	-12 241	-30 635

Justeringar som redovisats innevarande år avseende tidigare års aktuella skatt	-1 526	44
--	--------	----

Årets redovisade skattekostnad **-13 767** **-30 591**

Effektiv skattesats **29,9%** **16,6 %**

Moderföreningen

Avstämning årets skattekostnad	2023	2022
Redovisat resultat före skatt	1 077	17 394
Återläggning av resultat i den skattebefriade ideella verksamheten	25 579	26 194
Redovisat resultat före skatt i skattepliktig verksamhet	26 656	43 588
Skatt beräknad enligt svensk skattesats, 20,6%	-5 491	-8 979

Skatteeffekt avseende:

Ej skattepliktiga intäkter	34	3
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-2 817	-3 808
Ej redovisade underskottsavdrag	8 274	12 785
Summa	0	0

Effektiv skattesats **0,0 %** **0,0 %**

Not 16 Programvaror

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	42 923	35 303
Nyanskaffningar)	9 290	0
Avyttringar och utrangeringar	0	7 620
Summa	52 213	42 923
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-27 856	-22 076
Årets avskrivningar enligt plan	-6 369	-5 780
Summa	-34 225	-27 856
Planenligt restvärde vid årets slut	17 988	15 067

Not 17 Licenser

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 151	625
Avyttringar och utrangeringar	-113	0
Nyanskaffningar	0	526
Summa	1 038	1 151
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-516	-212
Avyttringar och utrangeringar	113	0
Årets avskrivningar enligt plan	-310	-304
Summa	-713	-516
Planenligt restvärde vid årets slut	325	635

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 151	625
Omklassificering	-113	0
Nyanskaffningar	0	526
Summa	1 038	1 151
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-516	-212
Omklassificering	113	0
Årets avskrivningar enligt plan	-310	-304
Summa	-713	-516
Planenligt restvärde vid årets slut	325	635

Not 18 Goodwill

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	9 039	9 039
Summa	9 039	9 039
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-8 964	-8 772
Årets avskrivningar enligt plan	-75	-192
Summa	-9 039	-8 964
Planenligt restvärde vid årets slut	0	75

Not 19 Byggnader och mark

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 392 817	1 365 219
Nyanskaffningar	73	5 429
Omklassificering (från pågående nyanläggningar)	79 048	22 169
Summa	1 471 938	1 392 817
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-490 989	-463 045
Årets avskrivningar enligt plan	-28 145	-27 944
Summa	-519 134	-490 989
<u>Uppskrivningar</u>		
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	57 500	57 500
Summa	57 500	57 500
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-26 479	-25 327
Årets avskrivning enligt plan	-1 152	-1 152
Summa	-27 631	-26 479
Planenligt restvärde vid årets slut	982 673	932 849

Marknadsvärden fastigheter

Verkligt värde för koncernens förvaltningsfastigheter har fastställts genom extern värdering av Forum Fastighetsekonomi AB, Savills Sweden AB och Newsec Advice AB som i förhållande till bolagen är oberoende värderingsinstitut.

Värderingen har skett enligt kassaflödesmetoden. En kassaflödeskalkyl upprättas för att kunna beräkna värdet av de framtida nyttor en fastighet genererar. Kalkylen är uppbyggd utifrån en nusummeberäkning av driftnetton under en begränsad kalkylperiod samt en nuvärdeberäkning av ett restvärde vid kalkylperiodens slut.

Koncernens marknadsvärden fördelar sig enligt följande:	2023-12-31	2022-12-31
Slussgården Jupiter AB	980 000	1 005 000
Slussgården Överkikaren AB	1 990 000	2 030 000
Slussgården Saturnus AB	1 233 000	1 270 000
Slussgården Högberga	144 000	155 000
Slussgården Hantverkshuset AB	597 000	578 000
Slussgården Sandbacken AB	339 000	310 000
Marknadsvärden totalt	5 283 000	5 348 000
Bokfört värde	982 673	932 849
Bedömt övervärde	4 300 327	4 415 151

Not 20 Inventarier och installationer

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	322 230	270 123
Nyanskaffningar	5 961	7 369
Omklassificering (från pågående nyanläggningar)	45 190	46 585
Avyttringar och utrangeringar	-17 578	-1 847
Summa	355 803	322 230
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-146 177	-117 535
Avyttringar och utrangeringar	12 110	1 386
Årets avskrivningar enligt plan	-27 165	-30 028
Summa	-161 232	-146 177
Planenligt restvärde vid årets slut	194 571	176 053
Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	20 124	15 242
Nyanskaffningar	1 909	4 882
Avyttringar och utrangeringar	-17 387	0
Summa	4 646	20 124
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-10 236	-6 445
Avyttringar och utrangeringar	11 918	0
Årets avskrivningar enligt plan	-4 073	-3 791
Summa	2 391	-10 236
Planenligt restvärde vid årets slut	2 255	9 888

Not 21 Pågående nyanläggningar

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	200 706	77 481
Nyanskaffningar	92 143	200 827
Kostnadsförda delar av projekt	-1 268	-8 848
Omklassificering (till inventarier och installationer)	-45 190	-46 585
Omklassificering (till byggnader och mark)	-79 048	-22 169
Summa	167 343	200 706

Not 22 Andelar i koncernföretag

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 247 190	1 200 692
Lämnat aktieägartillskott	81 621	46 498
Bokfört värde vid årets slut	1 328 811	1 247 190

Dotterföretag	Resultat	Eget kapital	Antal andelar	Bokfört värde
Akkumulerade anskaffningsvärden				
SKR Företag AB, 556117-7535, 100 %	42 520	1 688 680	650 000	371 367
SKR Kapitalförvaltning AB, 556615-2657, 100 %	-8 596	1 410 237	1 000	957 444
Bokfört värde vid årets slut				1 328 811

Not 23 Andelar i intresseföretag

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	398 884	381 272
Förvärv/avyttring av intresseföretagsandelar	0	-43
Lämnat aktieägartillskott	-10 000	-10 000
Årets resultatandel	8 559	27 655
Bokfört värde vid årets slut	397 443	398 884

Koncernens innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag, org.nr. säte	Resultat	Eget kapital	Antal andelar	Bokfört värde
KPA AB, 556526-8694, Stockholm	2 954	251 947	40%	100 305
SOS Alarm AB, 556159-5819, Stockholm	21 722	341 920	50%	179 461
Inera AB, 556559-4320, Stockholm	-6 839	222 824	51%	117 677
Summa				397 443

Not 24 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Moder- föreningen	Moder- föreningen	Koncernen	Koncernen
Ingående ack anskaffn.värde	2023	2022	2023	2022
Räntebärande instrument	183 836	182 992	985 477	903 369
Svenska aktiefonder och certifikat			350 694	319 010
Utländska aktiefonder och certifikat			250 209	226 285
Absolutavkastande investeringar			34 444	109 217
Aktier och andelar samt övrigt	22	22	61	61
Summa	183 858	183 014	1 620 884	1 557 941
Inköp				
Räntebärande instrument	701	844	624 646	136 030
Svenska aktiefonder och certifikat	0	0	0	32 503
Utländska aktiefonder och certifikat	0	0	0	94 735
Summa	701	844	624 646	263 267
Försäljning				
Räntebärande instrument	0	0	-358 764	-53 921
Svenska aktiefonder och certifikat	0	0	-232 696	-819
Utländska aktiefonder och certifikat	0	0	0	-70 810
Absolutavkastande investeringar	0	0	-34 444	-74 773
Summa	0	0	-625 904	-200 324
Omklassificering till kortfristiga placeringar				
Räntebärande instrument	-184 536	0	-184 536	0
Summa	-184 536	0	-184 536	0
Nedskrivning	0	-10 816	0	-10 816
Utgående ack anskaffn.värde	22	173 042	1 435 090	1 610 069
Utgående balans	22	173 042	1 435 090	1 610 069
Marknadsvärde	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Räntebärande instrument	0	173 020	1 121 122	962 143
Svenska aktiefonder och certifikat	0	0	144 608	365 991
Utländska aktiefonder och certifikat	0	0	330 106	289 055
Absolutavkastande investeringar	0	0	0	31 488
Aktier och andelar samt övrigt	4 000	22	4 039	39
Summa	4 000	173 042	1 599 875	1 648 716

Not 25 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Pensionsskuld	13 537	12 945
Summa	13 537	12 945

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Avsättningar	6 666	5 727
Summa	6 666	5 727

Moderföreningen

Förbundets pensionsåtaganden uppgick vid årsskiftet till 1 243 (1 222) mkr. Dessa åtaganden tryggas genom medel avsatta till pensionsstiftelse, vars tillgångar uppgick till 1 571 (1 427) mkr enligt marknadsvärdering.

Not 26 Uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Uppskjuten skatteskuld		
Temporär skillnad fastigheter	6 117	7 242
Obeskattade reserver	53 305	58 085
Summa	59 422	65 327

Moderföreningen

På resultatet i moderföreningen utgår ingen skatt till följd av tidigare skattemässiga underskott. Dessa underskott har inte tagits upp som tillgång i balansräkningen.

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	25 224	19 621
Upplupna intäkter	30 677	35 610
Summa	55 901	55 231

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	14 068	10 931
Upplupna intäkter	338	8 068
Summa	14 406	18 999

Not 28 Kortfristiga placeringar

	2023-12-31	2023-12-21	2022-12-31	2022-12-31
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Koncernen				
Räntebärande instrument	125 420	128 589	0	0
Summa	125 420	128 589	0	0

	2023-12-31	2023-12-21	2022-12-31	2022-12-31
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Moderföreningen				
Räntebärande instrument	125 420	128 589	0	0
Summa	125 420	128 589	0	0

Not 29 Långfristiga skulder

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Skulder till kreditinstitut	470 996	474 929
Deposition från hyresgäster	5 397	1 349
Summa	476 393	476 278
Senare än ett år men inom fem år	470 996	474 929
Efter fem år	5 397	1 349
Summa	476 393	476 278

Kortfristiga skulder till kreditinstitut, som förfaller inom ett år, uppgår till 98 283 (104 633) tkr.

Not 30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	64 403	61 876
Förutbetalda hyror	48 475	35 446
Förutbetalda projektmedel	239 183	277 101
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	96 437	64 265
Summa	448 499	438 687

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna personalkostnader	42 812	42 453
Förutbetalda projektmedel	239 183	277 101
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40 443	14 795
Summa	322 439	334 349

Not 31 Ställda säkerheter

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Säkerheter ställda för egna skulder till kreditinstitut		
Uttagna pantbrev	492 113	492 113
Summa	492 113	492 113

Samtliga uttagna pantbrev finns i eget förvar.

Not 32 Eventualförpliktelser

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Förlusttäckningsgaranti för intresseföretag	35 000	35 000
Summa	35 000	35 000

Moderföreningen	2023-12-31	2022-12-31
Borgensförbindelser till förmån för koncernföretag	569 279	579 562
Summa	569 279	579 562

Koncernmodern Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har gått i borgen gentemot SEB och Nordea avseende koncernbolagens utestående krediter och räntederivat.

Not 33 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Koncernen	2023	2022
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	63 214	65 402
Nedskrivning varulager	0	12 763
Förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	5 464	262
Kostnadsbörda pågående projekt	1 268	8 849
Förändring av avsättningar	597	-3 097
Resultatandel i intresseföretag	-8 559	-27 655
Summa	61 979	56 525

Moderföreningen	2023	2022
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	-6 432	4 161
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	5 469	0
Förändring avsättningar	939	985
Summa	-24	5 146

Not 34 Betald inkomstskatt

Koncernen	2023	2022
Aktuell skattekostnad	-20 008	-29 480
Förändring av skattefordran/-skuld	-1 802	3 934
Förändring av uppskjuten skatt	336	2 378
Summa	-21 474	-23 168

Not 35 Väsentliga händelser efter balansdagens slut

Mot bakgrund av dotterbolaget Adda AffärsConcepts mångåriga lönsamhetsutmaning beslutade styrelse och ägare i början av 2024 om en nedläggning av dotterbolaget. Åtaganden i pågående kunduppdrag och aktiva kundavtal kommer att slutföras, men inga nya startas eller tecknas. Det finns en risk i samband med nedläggningen att dotterbolaget inte kommer att ha resurser till kunduppdragen ifall de anställdas uppsägningstid avslutas innan dessa fullföljts. Moderbolaget kommer att tillföra adekvata resurser till en kontrollerad nedläggning.

Monica Skagne tillträdde som ny vd för Addakoncernen den 14 augusti. Den 27 februari 2024 klev Monica Skagne av sitt uppdrag och styrelseledamoten Åsa Granat tillträdde som tillförordnad vd.

Not 36 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

Balanserade vinstmedel	935 689 523
------------------------	-------------

Årets resultat	1 076 872
----------------	-----------

Summa	936 766 395
--------------	--------------------

dispenseras så att

i ny räkning överförs	936 766 395
-----------------------	-------------

Summa	936 766 395
--------------	--------------------

Stockholm den dag som framgår av elektroniska signatur

Anders Henriksson Ordförande	Leif Sandberg 1:e vice ordförande	Peter Danielsson 2:e vice ordförande
Katrin Stjernfeldt Jammeh	Boel Godner	Peter Olofsson
Helen Eliasson	Jan Valeskog	Eva Nypelius
Emil Broberg	Linda Jonsson	Marcus Friberg
Michaela Fletcher	Carl-Johan Sonesson	Mikael Johansson
Marith Hesse	Bengt Germundsson	Axel Darvik
Michael Rosenberg	Martin Kirchberg	Gabriel Kroon
Palle Lundberg Verkställande direktör		

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning och koncernredovisning har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Leif Sandberg	Kenneth Strömberg	Anders Ivarsson
Ernst & Young AB		
Mikael Sjölander Auktoriserad revisor		

Revisionsberättelse

Till kongressen i Sveriges Kommuner och Regioner, org.nr 222000-0315.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Sveriges Kommuner och Regioner för räkenskapsåret 2023. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 15–65 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten De auktoriserade revisorernas ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 1-14 och 70-80.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen

upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med

grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade

revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste

också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Sveriges Kommuner och Regioner för räkenskapsåret 2023.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder de auktoriserade revisorerna professionellt

omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de auktoriserade revisorernas professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm det datum som framgår av våra elektroniska underskrifter

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Leif Sandberg
Förtroendevald revisor

Kenneth Strömberg
Förtroendevald revisor

Anders Ivarsson
Förtroendevald revisor

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsredovisningen utgör föreningens lagstadgade hållbarhetsrapport och är en del av förvaltningsberättelsen för Sveriges Kommuner och Regioner med organisationsnummer 222000-0315. Årets hållbarhetsredovisning avser verksamhetsåret 2023.

SKR är en förening tillika ett förbund. Begreppen är likalydande i rapporten.

Affärsmodell

SKR är en medlems- och arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner. Genom kunskap, råd och service till våra medlemmar stärker vi dem i deras uppdrag att utveckla välfärden för alla medborgare. Vi är en mötesplats för kommuner och regioner och tillsammans utvecklar vi demokrati och välfärd utifrån medborgarnas behov lokalt och regionalt i hela landet. Vi påverkar regering, riksdag och EU genom att ge förslag på hur vi bäst utvecklar demokrati och välfärd.

SKR:s högsta beslutande organ är kongressen. Kongressen beslutar om inriktning av verksamheten för mandatperioden. Utifrån inriktningen tar SKR:s styrelse fram en årlig verksamhetsplan som följs upp tertialvis.

Styrelsen antar varje år en internkontrollplan vars syfte är att upptäcka, följa och vidta åtgärder för att hantera och minimera förbundets risker. Riskerna bedöms utifrån huruvida organisationen har säkerställda kvalitativa processer och styrande dokument för att upprätthålla en god intern kontrollmiljö. Planen revideras årligen och styrelsen ges också en årlig återrapportering.

SKR:s finansiering

Kommunerna och regionernas förbundsavgift till SKR beräknas utifrån medelskattkraften i riket samt medlemmens invånarantal. Förbundsavgiften 2023 uppgick till 563 miljoner kronor. Förbundsavgiften finansierar cirka 83 procent av förbundets verksamhet, exklusive externfinansierade projekt, interna intäkter, gottgörelse och koncernbidrag. Övriga intäkter kommer från sålda tjänster, det vill säga kurser, konferenser och konsultuppdrag.

Den övervägande delen av intäkterna från externfinansierade projekt avser överenskommelser med statliga myndigheter gällande projekt och utvecklingsarbete. 2023 omsatte projekten cirka 555 miljoner kronor.

SKR:s leverantörer av konsultinsatser finns nästan uteslutande i Sverige, med undantag för kostnader kopplade till SKR:s kontor i Bryssel. Av SKR:s 20 största leverantörer är flertalet medlemmar som förbundet driver externfinansierade projekt tillsammans med. Även

dotterbolagen SALAR International AB och Slussgården AB är med bland de största leverantörerna liksom SKR:s intressebolag KPA AB och Inera AB.

SKR som koncern

SKR bedriver verksamhet dels inom förening, dels i aktiebolag. SKR äger samtliga aktier i SKR Kapitalförvaltning AB och SKR Företag AB. SKR Företag AB är moderbolag för ett antal dotter- och intresseföretag. Bolagen inom koncernen ska skapa värde för SKR och dess medlemmar genom att stödja visionen samt arbeta för förverkligande av SKR:s inriktning. Det regleras i ägardirektiven.

Bolagen ska, på affärsmässiga grunder, bedriva verksamhet inom strategiskt och ekonomiskt viktiga områden för SKR, kommuner, regioner och deras bolag i form av varor och tjänster.

SKR Företag AB:s dotterbolag är Equalis AB (52 %), Slussgården AB, (100 %), Adda (98 %) och SALAR International AB (100 %). SKR Företag AB:s intressebolag är KPA AB (40 %), SOS Alarm AB (50 %) och Inera AB (51 %).

Som medlemsorganisation för alla kommuner och regioner så berör SKR:s intressebevakning, verksamhetsutveckling samt service och rådgivning på ett eller annat sätt alla medborgare. I nästa stycke presenteras det främjande arbete kring hållbarhetsfrågor som SKR bedriver.

Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala utvecklingsmål. Målen är integrerade, odelbara och utgör en viktig utgångspunkt för SKR och våra medlemmar för arbetet med ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. SKR har bland annat stöttat medlemmarna i Agenda 2030-arbetet genom arbetet med Glokala Sverige som är ett informations- och kommunikationsprojekt för Agenda 2030. Glokala Sverige var ett samarbete mellan SKR, Svenska FN-förbundet och ICLD med stöd av Sida men avslutades under 2023 på grund av minskad finansiering från SIDA. I övrigt arbetar SKR med Agenda 2030 integrerat utifrån ordinarie ansvarsområden där det finns ett internt nätverk för frågorna. Det digitala utbildningsmaterialet ”Styra med Agenda 2030” finns med i olika sammanhang på andra aktörers konferenser med det perspektivet.

Under 2023 startade ett kunskapsnätverk om hållbarhetsrapportering för kommunala aktiebolag som idag har över hundra medlemmar med syfte att informations- och kunskapsdela inför att EU:s nya hållbarhetsdirektiv träder i kraft.

Under andra halvan av 2023 påbörjades ett gemensamt samarbete med kommunförbunden i de nordiska länderna kring Agenda 2030 som kommer intensifieras under 2024.

Under året har även SKR arbetat för att förbättra förutsättningarna för medlemmarna genom en studie för grön omställning, en kunskapshöjande rapport om minskad klimatpåverkan och klimatanpassning i nya stadsdelar, enkät om kommunernas arbete för minskad klimatpåverkan, seminarier om samverkan för kortare ledtider för elnätsutbyggnad samt styrning och ledning för klimat och hållbar omställning.

Miljö

SKR saknar idag en särskild policy för miljömässig hållbarhet. Den miljömässiga hållbarheten regleras istället som delar i andra styrande dokument, exempelvis i SKR:s reseregler och i upphandlingspolicyn som statuerar att miljökrav i möjligaste mån ska ställas på tjänster och varor, deras produktion och transport.

Som ett tjänsteföretag är många av de miljömässiga hänsynstaganden som görs kopplade till SKR:s kontor, köp av varor och tjänster samt de resor förbundet genomför.

Fastigheter

SKR har som hyresgäst ett nära samarbete med hyresvärden Slussgården AB för att minimera den klimatpåverkan kontoret har. Varje dag fattar medarbetarna aktiva beslut som påverkar klimatet genom att till exempel källsortera och minska sin pappersförbrukning. Medarbetarna kan också låna cykel och elcykel för att ta sig till möten. Hyresvärden har en hållbarhetsstrategi med tillhörande hållbarhetsprogram som bland annat innehåller ett arbete för att minska energiförbrukningen (el och fjärrvärme), använda förbrukningsmaterial som är biologiskt nedbrytbart där det är möjligt, enbart köpa el från förnyelsebara källor och fortsätta minska andelen kemiska produkter i samband med städning. Fastigheten där SKR bedriver sin huvudsakliga verksamhet är certifierade enligt *Miljöklassad byggnad brons* som bygger på svenska bygg- och myndighetsregler och svensk byggpraxis. Certifieringen är ett kvitto på att fastigheten är miljömässigt hållbar när det kommer till energiförbrukning, inomhusmiljö och material.

Det större arbete med att byta ut det trettio år gamla ventilationssystemet i fastigheten stod färdigt i början av 2023 och har redan visat på förbättringar av fastighetens luftkapacitet. Dessutom bidrar det nya systemet till en betydande energibesparing då den har ett effektivt återvinningssystem för värme och kyla.

SKR tecknade från 1 januari 2022 ett nytt serviceavtal med hyresvärden Slussgården AB vilket innebär att all förbrukning nu är rörlig. Hyresvärden ser veckovis över behovet av inköp för exempelvis frukt, mjölk, kaffe, mat, engångsartiklar och hygienmaterial för att så nära som möjligt kunna följa beläggningen och därmed på ett hållbart sätt tillse att svinn

minimeras. SKR sorterar sedan tidigare alla fraktioner, även matavfall, vilket numer är lagstadgat. Hanteringen är sedan länge i bruk genom att respektive våningsplan har kärl som avfallet lämnas i och som hyresvärdens serviceteam hämtar vid ordinarie serviceundor på våningarna och töms i större kärl i fastigheten vilka töms när de är fulla. Detta skapar både miljö- och ekonomiska vinster i form av färre avfallstransporter.

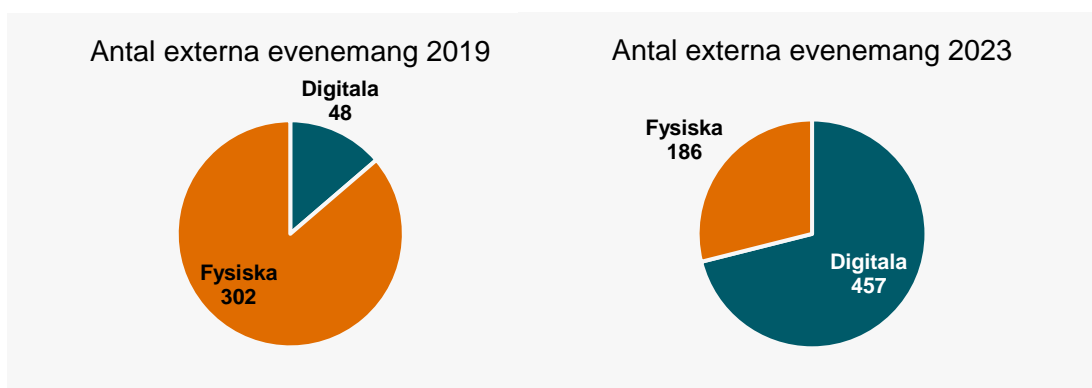
Under 2023 färdigställdes sedumtaket på fastighetens översta våning. Sedumtaket har sedan dess bidragit till att rena luften i området samt till att minska energiförbrukningen tack vare sin isolerande effekt och det bidrar till den biologiska mångfalden eftersom växterna är gynnsamma för fåglar och insekter.

Resor

SKR har beslutade reseregler som gäller samtliga anställda i föreningen och förtroendevalda. Målet är att resorna ska planeras så att de kan genomföras till lägsta möjliga kostnad, med minsta möjliga miljöpåverkan och med så liten belastning på den anställdes privatliv som möjligt. Enligt SKR:s reseregler ska tåg föredras då det är det miljömässigt bästa alternativet.

SKR webbsänder i största möjliga mån sina seminarier och konferenser för att minska medlemmarnas resande till Stockholm samt för att öka möjligheten att fler ska kunna ta del av arrangemangen.

Under 2023 arrangerade SKR 457 externa evenemang digitalt jämfört med 186 fysiska evenemang under samma år. Jämfört med åren innan coronapandemin har det tydligt skett en förflyttning vilket dels visar att fler av SKR:s medlemmar kan ta del av förbundets kurser och konferenser samtidigt som SKR bidrar till ett minskat resande och ett mindre klimatavtryck.

Klimatkompensation

Sedan 2008 klimatkompenserar SKR för sina flygresor. Under 2023 klimatkompenserade SKR för 1290 ton koldioxid vilket delfinansierat ett storskaligt solcellsparkprojekt i Indien, Bhadla Solar genom Atmoz Consulting.

Klimatkompensationen är en ökning från föregående år vilket dels är en effekt av ett ökat resande efter coronapandemin men även på grund av att 2023 varit ett kongressår innehållande två kongresser i Stockholm och Helsingborg där 451 ombud från våra medlemmar samlats för att besluta om förbundets riktning de kommande fyra åren.

Upphandling

Vid upphandling beaktas typ av köp och vilken miljöpåverkan varan eller tjänsten kan medföra. Enligt SKR:s upphandlingspolicy ska, i möjligaste mån, miljökrav ställas på tjänster och varor, deras produktion och transport. Köp av varor och tjänster som innebär användande av miljöfarliga ämnen eller medför utsläpp av växthusgaser anses vara särskilt riskfyllda, därför ställs miljökrav vid alla typer av sådana upphandlingar. Vid upphandlingstillfället sker kontroll av kravuppfyllnad genom utdrag ur register samt sanningsförsäkran från anbudsgivare. Avtalsuppföljning sker kontinuerligt.

Finansförvaltning

SKR har, i sina placeringsriktlinjer, krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s kärnkonventioner (avseende tvångs- och barnarbete, arbetsvillkor, likabehandling och organisationsfrihet) samt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, miljö och korruption, FN:s Global Compact och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Vidare ska investeringar baseras på god etik vilket definieras som avståndstagande från kriminalitet, respekt för seriösa affärsmetoder samt demokratiska principer.

SKR ska använda externa investeringsrådgivare som har en relevant och tydlig process för att utvärdera olika fond- och kapitalförvaltares arbetssätt inom positivt urval och ansvarsfullt ägande vad gäller hållbarhet. Positivt urval innebär kortfattat att fond-/kapitalförvaltaren aktivt väljer in bolag i portföljen som är mer hållbara eller har ett starkare hållbarhetsarbete jämfört med andra bolag. Ansvarsfullt ägande innebär i sin tur att fond-/kapitalförvaltaren proaktivt försöker påverka enskilda bolag i en mer hållbar riktning.

Från och med 2022 infördes Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) i Europa som innebär att fonder ska klassificera sig som artikel 6, 8 eller 9 enligt regelverket. Vid

fondernas investeringsbeslut har artikel 8-fonder ett större fokus på de underliggande företagens hållbarhetsaspekter än artikel 6-fonder medan artikel 9-fonder har hållbarhet som mål. SKR ska välja en artikel 8-fond före en artikel 6-fond och en artikel 9-fond före en artikel 6 eller 8-fond om alternativen i övrigt bedöms som likvärdiga med avseende på underliggande exponeringar, förväntad risk och avkastning samt kostnader.

SKR använder extern investeringsrådgivare som har en relevant och tydlig process för att utvärdera olika fond- och kapitalförvaltares arbetssätt inom positivt urval och ansvarsfullt ägande. Därigenom kan SKR vid varje placeringsbeslut prioritera de alternativ som medför ett starkare hållbarhetsarbete. Processen innebär att SKR i framtiden kan förstärka portföljens hållbarhet ytterligare genom att följa marknadens utveckling inom området. SKR samarbetar även med ytterligare en extern rådgivare som en gång per år gör en norm- och sektorbaserad granskning av portföljen. Genomgången för 2023 fortsätter visa mycket hög renhetsgrad. Processen avser minska portföljens risk och påverka avkastningen i positiv riktning.

Övriga aktiviteter

SKR ska genom kunskap, råd och service stärka medlemmarna i deras uppdrag att utveckla välfärden för alla medborgare. En del av detta är att SKR producerar och tillhandahåller ett stort antal rapporter till medlemmarna varje år. Kostnaderna för tryck av rapporter på SKR har minskat genom åren, vilket vittnar om att ökad behovsanalys genomförs vilket ur ett hållbarhetsperspektiv är positivt.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Tryckerikostnader rapport	918 tkr	535 tkr	126 tkr	635 tkr	463 tkr

Social hållbarhet och personalrelaterade frågor

SKR är en medlems- och arbetsgivarorganisation som stödjer arbetet för att trygga sociala förhållanden och arbetet med personalrelaterade frågor i kommuner och regioner, bland annat genom att erbjuda expertstöd men också genom att dessa perspektiv genomsyrar allt ordinarie arbete.

SKR:s interna arbetsmiljöpraxis grundar sig på lagar och riktlinjer för att skapa ett positivt arbetsklimat och långsiktigt hållbart arbetsliv. En viktig del av arbetsmiljöarbetet sker genom löpande dialoger på sektioner och avdelningar. Som stöd använder SKR korta medarbetarundersökningar, så kallade pulsmätningar.

SKR som arbetsgivare arbetar tillsammans med fackliga representanter med ett förebyggande och främjande arbete för att motverka alla former av diskriminering.

Arbetsmiljön inom förbundet ska vara fri från trakasserier och diskriminering och det finns väl kända rutiner för detta.

Varje år genomförs en lönekartläggning i syfte att säkerställa att organisationen fortsatt har jämställda löner. Lönekartläggningen som genomfördes 2023 visar att inga oskäligen löneskillnader finns på SKR.

SKR finansierar en intern medarbetardriven idrottsförening som har till syfte att främja hälsa och välbefinnande genom att stimulera till fysisk aktivitet och gemenskap. Föreningen erbjuder olika typer av friskvårdsfrämjande aktiviteter för medarbetarna exempelvis ledarledda träningspass, yoga och löptävlingar.

Friskvårdsbidraget nyttjades av 85 procent av medarbetarna under 2023 vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Jämställdhet

SKR har sedan 2006 ställt sig bakom den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). DeklARATIONEN innehåller sex principer:

1. Jämställdhet är en grundläggande rättighet.
2. För att jämställdhet ska garanteras måste flerfaldig diskriminering och andra missgynnanden bekämpas.
3. Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.
4. Att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet.
5. Jämställdhetsintegrering av alla kommunens/regionens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.
6. Att handlingsplaner och program har tillräcklig finansiering är nödvändigt för att jämställdhetsarbetet ska nå framgång.

SKR har i samband med ställningstagandet förbundet sig att verka för ett förverkligande av de sex principerna. Principerna har konkretiserats i en strategisk handlingsplan för SKR som följts upp 2023 och ska behandlas av styrelsen under 2024. Uppföljningen kommer innehålla förslag till fortsatt arbete för kansliet att hantera. Under 2024 kommer SKR:s styrelse anta deklARATIONENS nio nya artiklar och inkludera dessa i förbundets arbete med att genomföra åtagandena i CEMR-deklARATIONEN.

Respekt för mänskliga rättigheter

SKR stöttar kommuner och regioner i deras arbete med mänskliga rättigheter. En stor del av kommuner och regioners verksamheter har med Sveriges åtaganden kring mänskliga rättigheter att göra; det handlar om själva kärnuppdraget kring bland annat skola, vård, omsorg och att vi säkerställer att verksamheter utformas på ett sätt som är tillgängligt och främjar jämlikhet och transparens. SKR har utvecklat utbildningsmaterial och stöd för förtroendevalda och tjänstepersoner i offentlig verksamhet. SKR har bland annat tagit fram en plattform för policy- och verksamhetsutveckling inom mänskliga rättigheter, som stöd till den kommun eller region som vill integrera ett rättighetsbaserat arbetssätt i sin ordinarie styrning och ledning.

SKR är Sveriges största arbetsgivarorganisation för kommuner och regioner och arbetar för att skapa attraktiva arbetsvillkor.

Genom dotterbolaget SALAR International arbetar SKR med att stödja decentralisering och lokal demokrati samt lokal liksom regional förvaltning främst i länder med reformbehov.

SKR:s största risker i förhållande till social hållbarhet och mänskliga rättigheter föreligger vid köp av varor och tjänster. För att säkerställa att SKR:s kontrakt fullgörs av arbetstagare som har skäliga arbetsvillkor samt minska risken för snedvridning av konkurrensen genom social dumpning ställer SKR krav på arbetsrättsliga villkor för lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal i upphandlingar där det är behövligt. Samtliga kontrakt omfattar även en antidiskrimineringsklausul. Kontroll av kravuppfyllnad sker vid upphandlingstillfället genom utdrag ur register, samt genom inhämtande av sanningsförsäkran och andra intyg från anbudsgivare. Avtalsuppföljning sker kontinuerligt.

Motverkande av korrupcion

Som verksamma i kommuner och regioner finns ett särskilt ansvar mot medborgarna att bekämpa mutor och andra former av korrupcion samt att i övrigt upprätthålla kraven på saklighet och opartiskhet. På så sätt rubbas inte medborgarnas förtroende och rättssamhället försvaras och stärks.

Mutor och jäv

Det är viktigt att SKR aldrig sammankopplas med mutor och jäv. En anställd eller förtroendevald i förbundet ska inte ens kunna misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete. Publikationen ”Om mutor och jäv” som SKR tagit fram är en vägledning för anställda inom kommuner och regioner som ger en förklaring till hur lagen ser på mut- och jävsituationer. Det regleras i SKR:s beslutsordning

att det som står i vägledningen för SKR:s medlemmar även gäller anställda och förtroendevalda inom SKR. SKR har sedan 2021 en e-utbildning som vänder sig till förtroendevalda och tjänstemän i kommuner och regioner och används av såväl externa personer som medarbetare på SKR.

Under 2021 började SKR arbeta med framtagandet av en visselblåsarfunktion för SKR vilken gick i drift 17 juli 2022. Under 2023 har inga ärenden som kategoriserats som visselblåsarärenden för SKR rapporterats in.

SKR är en av tre huvudmän för Institutet mot mutor, vars uppgift är att skapa tilltro i samhället genom att motverka korruption och underlätta för samhällets aktörer att göra rätt. Institutet arbetar med informations- och kunskapsspridning om vad korruption är och hur det kan förebyggas och arbetar med en självreglering för motverkan av korruption.

Internationella utvecklingsprojekt

Alla projektansökningar som SKR tillsammans med SALAR International AB tar fram innehåller en riskbedömning som innefattar identifierade risker kopplat till korruption i den specifika kontexten samt hur dessa ska hanteras och motarbetas. I projekt som finansieras av Sida är detta också ett av de områden som regleras i de allmänna villkoren bilagda i avtalet mellan Sida och SKR. Då förbundet bedriver flera projekt i länder där korruptionsrisken är stor utgör detta ett fokusområde. Uppföljning sker löpande, t.ex. i samband med uppföljning av den allmänna riskbedömningen i varje projekt, samt i samband med årlig revision och slutrevision av projekten. Vidare finns det specifika riktlinjer för antikorrupcion, bedrägerier och intressekonflikter i den uppförandekod som alla konsulter och personal som arbetar i projektverksamheten ska följa. Uppförandekoden tillsammans med organisationens interna rutiner utvärderas och utvecklas löpande för att effektivisera den finansiella hanteringen i att motverka och upptäcka risker. Under de senaste åren har SALAR International arbetat med att förstärka det interna arbetet med anti-korrupsionsfrågorna. Under 2023 antogs en antikorrupsionspolicy i företaget som omfattar samtliga anställda, konsulter och lokala teams och man har under året börjat utbilda personalen i ämnet. Under 2024 kommer en handlingsplan arbetas fram för att säkerställa att man följer den beslutade policyn. SKR rapporterar alla fall av misstänkt eller faktisk korruption eller bedrägeri direkt till Sida.

Den finansiella hanteringen av medel görs i de allra flesta fall av SALAR Internationals ekonomiavdelning i Stockholm. I de fall förskottsbetalningar till samarbetspartner i projektländer äger rum finns det särskilda riktlinjer och mekanismer för den finansiella hanteringen vilka är stipulerade i samarbetsavtal mellan SKR, SALAR International och tredje part.

Upphandling

SKR upplyser alla medarbetare om vikten av att inte ta ovidkommande hänsyn som kan misstänkas påverka medarbetarens handlande och beslut i upphandlingar. I fall där en medarbetare har en relation till en intressent i upphandlingen eller om medarbetaren på annat sätt har ekonomiska intressen i saken ska medarbetaren avstå från att delta i hanteringen av ärendet. Även andra omständigheter som kan rubba förtroendet för någons opartiskhet ska beaktas. Publikationen "Om mutor och jäv" gäller även för SKR:s förtroendevalda och anställda i upphandlingssammanhang. Under 2023 har en process för att säkerställa att en jävssituation inte uppkommer i samband med upphandling införts.

Årsredovisning 2023

SKR ska i enlighet med förbundets stadgar verka på medlemmarnas uppdrag och med utgångspunkt i den lokala och regionala demokratin ha till huvuduppgift att utveckla den kommunala självstyrelsen med stort handlingsutrymme och stark medborgerlig förankring.

Årsredovisningen för 2023 innehåller verksamhetsberättelse, en finansiell årsredovisning samt en hållbarhetsrapport.

Upplysningar om innehållet
Stab ekonomi

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2024